

**Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра фінансів та економічної безпеки**

Пояснювальна записка

до кваліфікаційної роботи
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на тему:

«Аналіз та шляхи покращення фінансових результатів підприємства (на прикладі ТОВ «Арт-Брук»))»

Виконав:

студент 5 курсу заочної форми навчання
спеціальності 072 «Фінанси, банківська
справа та страхування»

Ярмусь Богдан Миколайович

Керівник:

к.е.н., доцент
Подлевський Андрій Анатолійович

Рецензент:

д.е.н., професор
Токарський Тарас Богданович

Рівне – 2025

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота бакалаврського рівня вищої освіти на тему: «Аналіз та шляхи покращення фінансових результатів підприємства (на прикладі ТОВ «Арт-Брук»))» / Б.М. Ярмусь. Рівне : НУВГП, 2025. 74 с.

Кваліфікаційна робота присвячена питанням аналізу фінансових результатів діяльності ТОВ «Арт-Брук» за 2022–2024 роки. Досліджено динаміку доходів, витрат, прибутковості та рентабельності підприємства. На основі виявлених проблем сформульовано практичні шляхи покращення фінансової результативності: запровадження системи управління витратами, оптимізація грошових потоків та впровадження інноваційного виробництва бруківки з подрібненого бетону. Надані рекомендації базуються на сучасних фінансових інструментах і враховують міжнародний досвід екологічно орієнтованого бізнесу.

Ключові слова: фінансові результати, прибуток, рентабельність

ANNOTATION

Bachelor's Qualification Paper on the Topic: «Analysis and Ways to Improve the Financial Results of the Enterprise (on the example of Limited Liability Company «Art-Bruk»))/ B.M. Yarmus. Rivne: NUWEE, 2025. 74 pages.

This qualification paper explores the financial results of LLC «Art-Bruk» over the period 2022–2024. It examines trends in revenues, expenses, profitability, and enterprise efficiency. Based on the identified issues, practical measures for improving financial results are proposed, including the implementation of cost control systems, optimization of cash flow management, and the introduction of innovative paving block production using recycled concrete. The recommendations are grounded in modern financial instruments and consider international experience in environmentally responsible business practices.

Keywords: financial results, profit, profitability.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. СУТНІСТЬ, ЗНАЧЕННЯ ТА МЕТОДИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА	8
1.1. Економічна сутність фінансових результатів підприємства	8
1.2. Методи оцінки фінансових результатів підприємства	22
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТОВ «АРТ-БРУК»	28
2.1. Економіко-організаційна характеристика підприємства ТОВ «Арт-Брук»	28
2.2. Структурно-динамічний аналіз фінансових результатів підприємства	33
2.3. Комплексний аналіз фінансового стану ТОВ «Арт-Брук»	43
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ "АРТ-БРУК"	56
ВИСНОВКИ	64
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	67
ДОДАТКИ	75

ВСТУП

Фінансові результати відіграють ключову роль у функціонуванні підприємства, оскільки дозволяють оцінити його ефективність та визначити тенденції розвитку – позитивні чи негативні. Фінансові показники дають можливість оцінити рівень прибутковості підприємства, адже саме зростання прибутку є основною метою його діяльності. Дослідження механізмів формування, аналізу та оптимізації фінансових результатів, а також їх взаємозв'язку з іншими економічними показниками сприяє підвищенню конкурентоспроможності компанії та створенню стабільних умов для її розвитку на певному часовому відрізку.

У сучасних умовах ринкової економіки фінансові результати діяльності підприємства є ключовим показником його ефективності, стійкості та конкурентоспроможності. Вони безпосередньо впливають на стратегію розвитку компанії, визначаючи її перспективи в короткостроковому та довгостроковому періодах. Аналіз фінансових показників дозволяє оцінити рівень прибутковості підприємства, визначити можливі ризики, а також розробити заходи для підвищення економічної ефективності.

Актуальність дослідження фінансових результатів обумовлена необхідністю вдосконалення механізмів управління ресурсами, оптимізації витрат та підвищення доходності, що є основою стабільного функціонування підприємства. В умовах економічної нестабільності, жорсткої конкуренції та динамічних змін ринку особливе значення набувають ефективні методи аналізу та управління фінансовими показниками, що дозволяють компанії адаптуватися до зовнішніх умов і забезпечувати сталий розвиток.

Метою бакалаврської роботи є дослідження фінансових показників діяльності ТОВ «Арт-Брук», проведення аналізу його фінансового стану та розробка рекомендацій щодо покращення фінансових результатів.

Для досягнення поставленої мети в роботі вирішуються такі завдання:

- дослідити теоретичні аспекти фінансових результатів та їх ролі у діяльності підприємства;
- охарактеризувати основні методи оцінки фінансових результатів підприємства;
- розкрити економіко-організаційну характеристику підприємства ТОВ «Арт-Брук»;
- здійснити структурно-динамічний аналіз фінансових результатів підприємства;
- комплексний аналіз фінансового стану ТОВ «Арт-Брук»;
- розробка практичних рекомендацій щодо покращення фінансових результатів та підвищення прибутковості підприємства.

Об'єктом дослідження є фінансова діяльність ТОВ ТОВ «Арт-Брук», а предметом – методичні та практичні аспекти аналізу, оцінки та шляхів покращення фінансових результатів підприємства.

Під час дослідження застосовувались різноманітні методи економічного аналізу, зокрема системний аналіз для вивчення факторів впливу на фінансові результати, метод аналізу та синтезу – для виділення ключових характеристик кожного елемента фінансового стану, методи групування – для класифікації підходів до оцінки фінансові результатів, факторний та прогнозний аналізи, а також статистичні, порівняльні й економіко-математичні методи. Завдяки використанню цих підходів було здійснено комплексну оцінку фінансових результатів та фінансового стану досліджуваного підприємства, побудовано відповідні графіки, таблиці та інші аналітичні матеріали.

Інформаційною основою дослідження стали аналітичні та наукові публікації за тематикою дослідження, офіційні документи, статистичні матеріали, монографії та підручники, а також фінансова звітність ТОВ «Арт-Брук», електронні ресурси.

Практична значущість дослідження. Отримані результати можуть бути використані у фінансовій діяльності підприємства для покращення управління

ресурсами, оптимізації витрат та підвищення конкурентоспроможності. Запропоновані рекомендації допоможуть підприємству удосконалити фінансову стратегію, що сприятиме його стабільному розвитку та розширенню ринкових можливостей.

Кваліфікаційна робота складається з трьох розділів, вступу, використаних літературних джерел та додатків. Загальний об'єм роботи становить 74 сторінок друкованого тексту, та містить 19 таблиць, 18 рисунків та 73 найменування літературних джерел.

РОЗДІЛ 1. СУТНІСТЬ, ЗНАЧЕННЯ ТА МЕТОДИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність фінансових результатів підприємства

Аналіз наукової літератури та нормативно-правових документів України свідчить про відсутність чіткого законодавчого визначення терміна «фінансовий результат». Законодавчі акти з бухгалтерського обліку переважно розглядають лише поняття «прибуток» та «збиток» (Н(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»), що спричиняє певну невизначеність щодо сутності та значення фінансових результатів. Згідно з Н(С)БО 1, прибуток являє собою суму перевищення доходів над відповідними витратами, тоді як збитки означають перевищення витрат над доходами, що були здійснені для їх отримання [14]. Таким чином, поняття фінансового результату діяльності підприємства часто асоціюється з категоріями прибутку та збитку.

Вивченням різних підходів до трактування поняття «фінансовий результат» займалися численні науковці, зокрема Ф.Ф. Бутинець, Я.В. Лебедзевич, О.О. Вороніна, А.Б. Борисов, Р.В. Скалюк, Ж.С. Труфіна та інші.

У табл. 1.1. ми систематизували основні підходи щодо розуміння сутності поняття «фінансові результати», які були запропоновані вітчизняними авторами.

Фінансовий результат можна визначити як узагальнюючий показник ефективності господарської діяльності підприємства, який розраховується шляхом порівняння його доходів та витрат. Залежно від співвідношення цих величин, фінансовий результат проявляється у вигляді прибутку або збитку.

Таблиця 1.1

Підходи науковців щодо розуміння терміну «фінансовий результат»

Калюга О.В., Калюга Є.В. [27]	« потік грошових коштів, що надходять у резерв держави, підприємства або окремої особи в процесі розподілу національного доходу...»
Бутинець Ф.Ф [7]	« приріст (зменшення) вартості власного капіталу підприємства, що утворився у процесі його підприємницької діяльності за звітний період...»
Пипко В.А [55]	«...результат господарської діяльності, виражений в грошовій формі...»
Вороніна О.О. [10]	«...якісна характеристика фінансово-господарської діяльності підприємства, яка у цілому характеризує результат економічних відносин підприємства та, зокрема, відображає значущість і сталість розвитку підприємства (з погляду отриманого доходу), впливовість на його фінансово-господарську діяльність чинників зовнішнього середовища (з погляду структури та обсягів витрат) і кількісно узагальнюється у вигляді прибутків (збитків), зміни власного капіталу, його окремих складових частин...»
Скасюк Р.В. [61]	«...підсумкова категорія результативності господарської діяльності, котра відображає величину економічних вигід, отриманих (втрачених) підприємством, визначених як різниця між сумами доходів та відповідних їм витрат, що виражена в абсолютних показниках прибутку (збитку), які характеризують потенціал прибутковості, економічного зростання та розвитку підприємства...»
Ткаченко Н.М. [66]	«...утворюється з доходів діяльності підприємства за вирахуванням витрат діяльності...»
Лондар С. Л., Тимошенко О. В. [35]	«...приріст (чи зменшення) вартості власного капіталу підприємства, що утворюється в процесі його підприємницької діяльності за звітний період...»
Греченко Ю. А. [17]	«...чистий прибуток – сума, на яку доходи перевищують пов’язані з ними витрати, або чистий збиток – перевищення суми витрат над сумою доходів, для отримання яких було здійснено витрати...»
Худолій Л. М. [69]	«...зіставлення доходів і витрат, регламентованих податковим законодавством...»
Патарідзе- Вишинська М. В. [53]	«...узагальнює усі результати господарської діяльності та який характеризує ефективність діяльності суб’єкта господарювання...»

Науковиця О.О. Вороніна підкреслює, що «...існує три основні підходи до визначення поняття «фінансовий результат»: економічний (фінансовий), податковий та управлінський...» Детальна характеристика кожного з цих підходів представлена на рисунку 1.1. [10].

Аналіз визначень, представлених у досліджених матеріалах, дає змогу зробити висновок про схожість поглядів багатьох авторів щодо трактування поняття «фінансові результати».

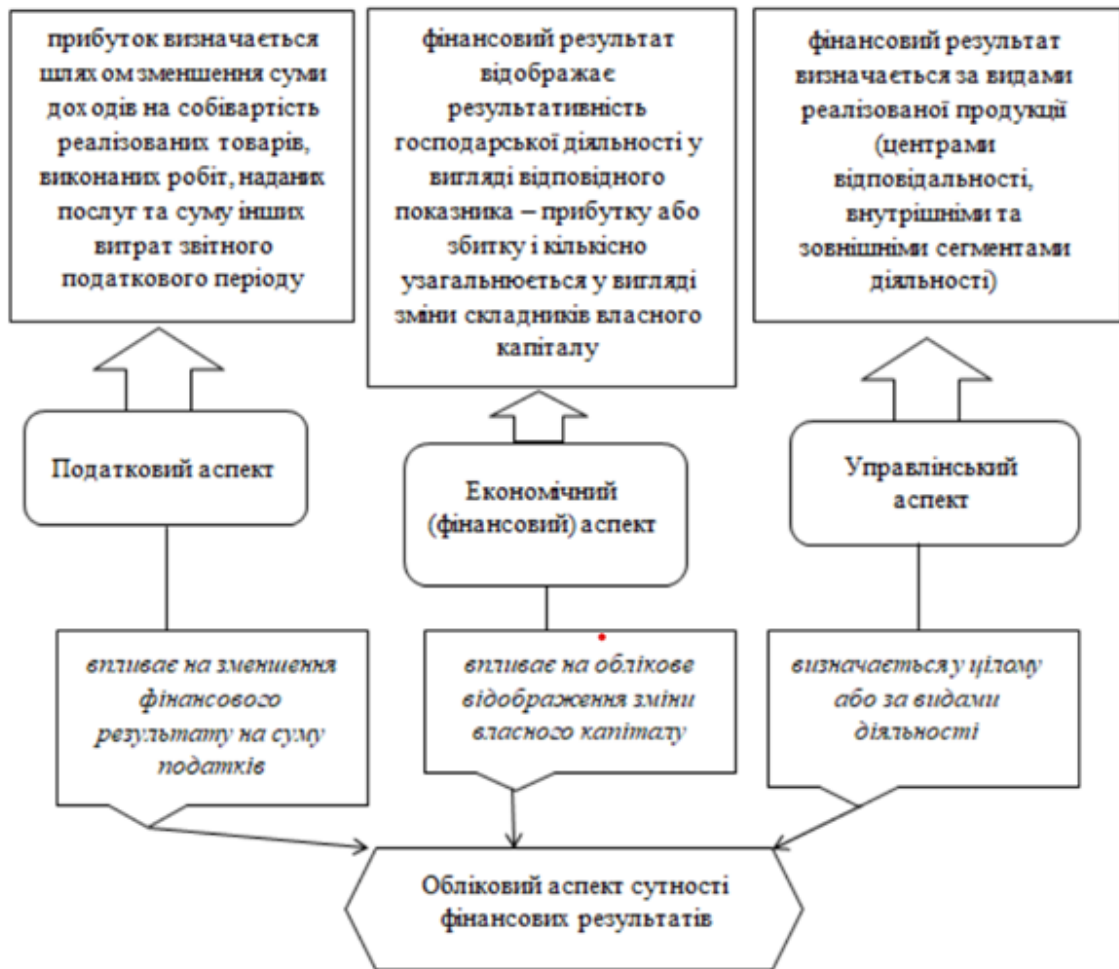

Рис. 1.1. Сутність поняття «фінансовий результат» за різними підходами

З наведених визначень можна побачити, що ця категорія може розглядатися як підсумковий показник діяльності підприємства, прибуток або збиток, приріст чи зменшення капіталу, а також як різниця між отриманими доходами та понесеними витратами. Різноманітність тлумачень зумовлена існуванням різних підходів до розуміння цього поняття.

У таблиці 1.2 представлена детальна класифікація фінансових результатів підприємницької діяльності та категоризація прибутку за відповідними критеріями, оскільки фінансовий результат підприємства нерозривно пов'язаний із його прибутковістю.

Таблиця 1.2.

Класифікація фінансових результатів підприємницької діяльності, сформована на основі [45; 39]

Критерії	Види
За значенням підсумкового результату	1. Позитивний фінансовий результат – прибуток. 2. Негативний фінансовий результат – збиток.
За видами діяльності	1. Фінансовий результат від операційної діяльності. 2. Фінансовий результат від неопераційної діяльності.
Залежно від формування та розподілу	1. Валовий прибуток. 2. Прибуток від операційної діяльності. 3. Прибуток до оподаткування. 4. Чистий прибуток.
За характером оподаткування прибутку	1. Оподаткована частина. 2. Неоподаткована частина.
За періодом формування	1. Прибуток попереднього періоду (період, що передує звітному). 2. Прибуток звітного періоду.
За характером використання в складі чистого прибутку	1. Частина, що капіталізується. 2. Частина, що споживається.

Кожен тип фінансових результатів, відповідно до визначених критеріїв, дозволяє дослідникам узагальнювати поняття, спираючись на ключові характеристики та сфери його застосування, які вони вважають найбільш значущими.

Фінансовий результат підприємства є актуальним, багатограним та складним показником, що визначає ефективність господарської діяльності. Головною метою кожного підприємства є досягнення позитивного фінансового результату, який не лише підтверджує його стабільність, а й служить основним джерелом надходжень до бюджетів різних рівнів. Крім того, фінансовий результат забезпечує можливість розширеного відтворення виробництва, сприяючи економічному зростанню компанії.

Попри важливість цього показника, в наукових колах досі не існує

єдиного, чітко сформульованого визначення фінансового результату підприємства та його ключових вимірників. Разом з тим, аналіз літературних джерел свідчить про значну подібність поглядів різних авторів щодо розуміння цього терміну. Фінансовий результат часто розглядається як підсумковий показник діяльності підприємства, що може набувати форми прибутку чи збитку, приросту або зменшення капіталу, а також визначатися через співвідношення отриманих доходів і витрат компанії.

Таким чином, фінансовий результат підприємства є ключовим критерієм оцінки його діяльності, що потребує подальшого дослідження та вдосконалення методів його аналізу.

Фінансові результати підприємства відіграють ключову роль у визначенні його ефективності та стабільності. Вони відображаються у фінансовій звітності, яка є основним джерелом інформації для різних зацікавлених сторін, включаючи інвесторів, кредиторів, державні органи та інших користувачів.

Проте існує проблема коректного відображення фінансових результатів у звітності, яка потребує детального аналізу. Вона полягає у різних підходах до визначення та представлення фінансових показників, що може ускладнювати їх інтерпретацію та аналіз.

Основна складність пов'язана з тим, що фінансові результати підприємства залежать від доходів і витрат, але на їх формування впливають численні фактори. Наприклад, різні методи обліку витрат, правила визнання доходів, врахування резервів та інших обов'язкових платежів можуть призводити до значних розбіжностей у фінансових показниках.

Аналіз наукових праць свідчить про те, що фінансовий результат залишається предметом дискусій серед дослідників, які не мають єдиної думки щодо сутності цього поняття. Ми вже виділяли ключові особливості категорії «фінансовий результат» та наводили їх основні характеристики (табл. 1.2.). Відсутність єдиного підходу до класифікації фінансових результатів негативно впливає на достовірність, зрозумілість та аналітичність облікової інформації.

Теоретичні та практичні аспекти сутності, значення, формування, обліку та

представлення фінансових результатів у звітності досліджували такі науковці, як Ф.Ф. Бутинець, С.Ф. Голов, Р.В. Скасюк, В.В. Євдокимов, В.П. Мазур, М.В. Кужельний, В.М. Нападовська, О.І. Нечитайло, І.Ю. Зудова, О.О. Осадча, Н.В. Гудзь, Л.М. Пилипенко, К.В. Безверхий, С.Ф. Легенчук, Т.М. Садикова, Г.М. Назарова, С.В. Свірко, В.В. Сопко, І.Я. Омецінська, І.Б. Чернікова, М.І. Скрипник, Л.М. Янчева, Т.О. Мулик, Н.Ю. Мардус, Н.Л. Правдюк, М.Р. Лучко, О.А. Подолянчук, А.С. Лисюк, Я.П. Іщенко, Л.М. Яременко, А.В. Піскун та інші.

Незважаючи на значний внесок цих авторів у дослідження фінансових результатів, варто відзначити, що у науковій літературі поки що немає цілеспрямованих і комплексних розробок щодо особливостей представлення фінансових результатів підприємств у фінансовій звітності, з урахуванням сучасного економічного середовища та галузевої специфіки діяльності.

Фінансові результати відіграють важливу роль у зміцненні економіки країни, підвищенні інвестиційної привабливості галузей та підприємств, а також у стимулюванні їхньої ділової активності [14]. Вони слугують основою для ухвалення стратегічних фінансових рішень підприємства, допомагаючи визначити найбільш прибуткові напрями діяльності та сфери, що потребують коригування. Крім того, фінансовий результат впливає на репутацію компанії серед зацікавлених сторін, таких як інвестори, кредитори, клієнти та державні установи. Стабільні позитивні показники підвищують довіру до підприємства та його конкурентоспроможність на ринку.

Таким чином, фінансові результати є ключовим чинником у визначенні фінансового стану та ефективності діяльності підприємства, а також перспектив його розвитку. Вони використовуються для проведення аналізу та оцінки загальної фінансової стабільності компанії.

Аналіз наукових праць підтверджує, що фінансовий результат залишається предметом дискусій серед дослідників, які висловлюють різні підходи до його сутності та змісту (табл. 1.1).

Дослідження наукових поглядів на економічне трактування фінансового

результату дозволило визначити його основні характеристики:

- використовується для оцінки ефективності інвестування капіталу та активів підприємства як у поточному періоді, так і в прогнозованому;
- формується на основі фінансово-господарської діяльності підприємства;
- характеризується перевагою позитивних грошових потоків над витратами;
- може відображати як позитивний, так і негативний фінансовий результат;
- є показником якості економічних відносин між підприємством і його контрагентами;
- слугує важливим фактором розвитку компанії у її ринковій ніші та гарантом фінансової стабільності [29].

Фінансовий результат підприємства має низку характерних ознак, які визначають його сутність:

1. Фінансовий результат (прибуток) є формою доходу суб'єкта господарської діяльності.
2. Він також розглядається як результат фінансово-господарської діяльності підприємства, яке інвестувало власний капітал з метою досягнення комерційного успіху.
3. Прибуток не є гарантованим доходом — він залежить від успішного здійснення підприємницької діяльності та виступає своєрідною компенсацією за прийнятті ризики.
4. Фінансовий результат відображає лише частину загального доходу підприємства, звільнену від понесених витрат. Тобто прибуток у кількісному вираженні є залишковим показником, що визначається як різниця між сукупним доходом і сукупними витратами.
5. Він є вартісним показником, який виражається у грошовій формі та залежить від бухгалтерського обліку основних фінансових показників — вкладеного капіталу, отриманого доходу, витрат, а також діючого податкового регулювання [6; 52].

Фінансові результати підприємства, як економічна категорія, групуються за класифікаційними ознаками, що дозволяє виділити їх різні види. Загалом класифікація відіграє важливу роль у систематизації та впорядкуванні об'єктів, явищ і процесів за певними критеріями. Вона допомагає глибше аналізувати та розуміти сутність фінансової діяльності підприємства, забезпечуючи ефективне управління.

Класифікація також сприяє більш точному визначенню та порівнянню фінансових результатів, що є ключовим елементом у розвитку наукових концепцій і практичних підходів до управління фінансовими процесами. Чим більше ознак класифікації, тим глибше можна дослідити фінансові аспекти діяльності підприємства, підвищуючи ефективність прийняття управлінських рішень (таблиця 1.3.).

Таблиця 1.3.

Класифікація фінансових результатів підприємств

Класифікаційні ознаки	Види фінансових результатів
За значенням підсумкового результату	– Прибуток – Збиток
За періодом формування	– Прибуток попереднього періоду – Прибуток звітного періоду – Прибуток майбутнього періоду
За процесом формування фінансового результату	– Валовий прибуток – Прибуток до оподаткування – Чистий прибуток
За змістом	– Економічний фінансовий результат – Бухгалтерський фінансовий результат – Податковий фінансовий результат
За складом	– Валовий – Чистий – Маржинальний – Загальний
За видами діяльності	– Результат операційної діяльності

	–	Результат інвестиційної діяльності
	–	Результат фінансової діяльності

Продовження таблиці 1.3.

За видами виробництва	– Прибуток від діяльності підрозділів основного виробництва – Прибуток від діяльності підрозділів допоміжного виробництва – Прибуток від діяльності обслуговуючих господарств
За ступенем деталізації	– За центрами відповідальності – Підприємство в цілому
За джерелом формування	– Від реалізації – Від володіння – Від змін цін
За відповідністю	– Плановий – Недоотриманий – Надлишковий
За базою оцінки	– Обліковий – Податковий
За метою управління	– За горизонтальним групуванням – За вертикальним групуванням

В економічній літературі представлено різні підходи до класифікації фінансових результатів відповідно до різних критеріїв. Виявлено, що погляди спеціалістів щодо видів фінансових результатів містять певні суперечності, включаючи невідповідності навіть на законодавчому рівні.

Фінансові результати підприємства відображаються в таких формах звітності:

Звіт про фінансові результати – містить дані про доходи та витрати за різними видами діяльності, а також проміжні фінансові показники (результати операційної діяльності, до оподаткування, чистий прибуток).

Баланс – відображає накопичений фінансовий результат за весь період функціонування підприємства (нерозподілений прибуток або непокритий збиток).

Звіт про власний капітал – містить дані про прибуток чи збиток підприємства за звітний рік. У разі збитковості показник відображається зі знаком «мінус» та має відповідати чистому фінансовому результату підприємства за відповідний період згідно з формою 2 «Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід)».

Примітки до фінансової звітності – містять інформацію про фінансові результати первісного визнання та реалізації сільськогосподарської продукції, а також додаткових біологічних активів. Вказуються дані щодо їх вартості, витрат, доходів від реалізації та собівартості продукції.

Податкова декларація з податку на прибуток – відображає прибуток до оподаткування, тобто об'єкт оподаткування та суму податку на прибуток. Однак ця форма звітності не використовується підприємствами, які працюють за спрощеною системою оподаткування (платники єдиного податку).

Основною формою фінансової звітності, де представлена детальна інформація про фінансові результати підприємства, є форма 2 «Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід)» (рис.1.2.).

Звіт про фінансові результати є однією з ключових складових фінансової звітності підприємства, надаючи інформацію про його фінансову продуктивність та ефективність. Він допомагає зацікавленим сторонам оцінити фінансовий стан підприємства та прийняти обґрунтовані управлінські рішення.

У міжнародній практиці фінансові результати підприємства зазвичай відображають у «Звіті про прибутки та збитки». Відповідно до «Четвертої Директиви ЄС», існують два формати цього звіту:

1. За характером витрат.
2. За функцією витрат.

Підприємства можуть обрати один із форматів та використовувати його протягом фінансового року. Внесення змін у формат звіту допускається лише за умови, що це сприятиме більш точному та об'єктивному відображенню прибутків і збитків [57].

Як зазначають дослідники, зміст статей цих звітів є майже ідентичним,

відображаючи аналогічну інформацію. Це дозволяє стверджувати, що форма №2, яку використовують українські підприємства, відповідає вимогам Директиви 34/2013 ЄС. Оскільки фінансова звітність, підготовлена згідно з українськими стандартами бухгалтерського обліку, враховує мінімальні вимоги до розкриття інформації, встановлені Директивою 34/2013 ЄС, її можна удосконалити шляхом додавання мінімальних приміток до річної фінансової звітності, що сприятиме імплементації вимог ЄС [18].

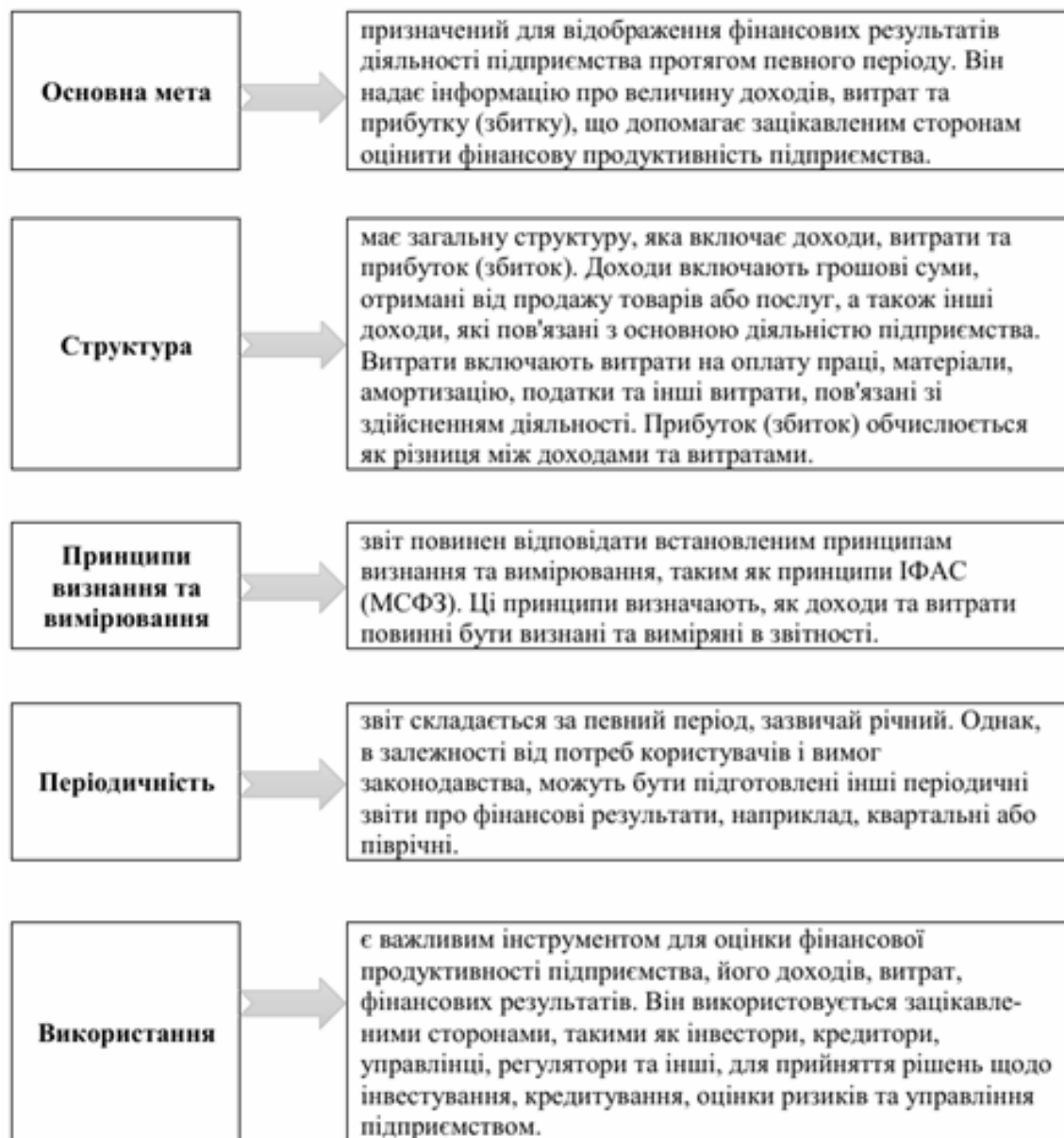

Рис. 1.2. Характеристики «Звіту про фінансові результати»

Водночас, в Україні метод розрахунку фінансового результату «за характером витрат» не отримав широкого застосування. Проте у третьому розділі форми №2 наводяться суми елементів операційних витрат, що включають витрати на всю вироблену продукцію, а не лише реалізовану.

Науковці сходяться на думці, що раціональним для України є паралельне використання двох форматів Звіту про фінансові результати:

- На основі характеру витрат.
- На основі функції витрат.

При цьому перший метод є більш доцільним для малого та середнього бізнесу.

Для ефективного застосування в Україні формату звіту «за характером витрат» необхідно ухвалити нові форми звітності, які передбачатимуть деталізацію статей витрат за окремими елементами. Важливо, щоб підприємства мали можливість доповнювати звіт тими витратами, які мають безпосереднє відношення до їхньої діяльності.

Необхідно відзначити, що в економічній літературі виділяють певні недоліки Звіту про фінансові результати, а саме:

Назарова Г. Б. та Кононенко Л. В. звертають увагу на такі недоліки:

- У чинній формі визначено три типи фінансових результатів операційної діяльності: фінансовий результат до оподаткування, чистий фінансовий результат. Однак доцільніше було б деталізувати фінансові результати за видами діяльності підприємства.

- Показник валового прибутку (збитку) має обмежену інформаційну цінність для користувачів фінансової звітності, оскільки не враховує адміністративні витрати та витрати на збут, які є невід'ємною частиною основної діяльності будь-якого підприємства [46].

Безверхий К.В. та Бочуля Т.В. наголошують на недоліках структури розділу «Сукупний дохід». Вони вказують, що у національній практиці існує методологічна помилка у формулюванні рядка 2445 «Інший сукупний дохід», який містить безсистемне накопичення даних та піддається критиці з точки

зору доцільності та відповідності [5].

Омецінська І.Я. вважає некоректними назви таких рядків:

- 2450 «Інший сукупний дохід до оподаткування»
- 2455 «Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом»
- 2460 «Інший сукупний дохід після оподаткування»

На її думку, користувач звітності, який не має глибоких знань із бухгалтерського обліку та методичних рекомендацій № 433, може помилково припустити, що податок на прибуток та сукупний дохід розраховуються над сумою рядка 2445 «Інший сукупний дохід», а не алгебраїчною сумою рядків 2400–2445. Для усунення цієї неточності необхідно скоригувати назву рядка 2445 або внести зміни до назв рядків 2450, 2455 та 2460 [47].

Щодо розділу «Елементи операційних витрат», автори зазначають, що в оновленій формі звітності № 2 залишився попередній недолік:

- Назви рядків 2520 «Інші операційні витрати» та 2180 «Інші операційні витрати» є однаковими, але їх змістове наповнення відрізняється. Це може заплутати користувачів фінансової звітності [24].

Основні недоліки Звіту про фінансові результати:

1. Суб'єктивність оцінки – звіт може містити оцінки та припущення, засновані на суб'єктивному трактуванні фінансових показників, що може спричинити відмінність у їх оцінці різними компаніями.

2. Неповнота інформації – документ може не містити детальної інформації про всі аспекти фінансової діяльності, наприклад, нематеріальні активи, ризики або вплив зовнішніх факторів.

3. Відсутність стандартизації – різні країни та регіони використовують власні стандарти фінансової звітності, що ускладнює порівняння показників між підприємствами.

4. Затримка у наданні інформації – звіт формується після завершення фінансового періоду, що може призводити до затримки в отриманні актуальних даних та ускладнювати прийняття управлінських рішень.

5. Відсутність контексту – звітність не завжди враховує макроекономічні

фактори, конкурентне середовище або зміни в законодавстві, які можуть суттєво впливати на фінансові показники компанії.

Ці недоліки підкреслюють потребу у вдосконаленні фінансової звітності, зокрема Звіту про фінансові результати, щоб забезпечити більш точне, повне та порівнянне відображення фінансових даних. Для досягнення більшої порівнянності облікових даних із показниками Звіту про фінансові результати вони пропонують переглянути його структуру та внести відповідні зміни [46].

Отже, фінансові результати підприємства є важливим показником його ефективності, стабільності та перспектив розвитку. Вони відіграють ключову роль у формуванні стратегії компанії, прийнятті управлінських рішень, а також забезпеченні довіри з боку інвесторів, кредиторів та інших зацікавлених сторін.

Аналіз наукових підходів до трактування фінансових результатів показав, що немає єдиного узагальненого визначення цієї категорії. Фінансовий результат може розглядатися як прибуток чи збиток, приріст або зменшення капіталу, а також різниця між доходами та витратами. Відсутність уніфікованої класифікації негативно позначається на точності фінансової аналітики та порівнянності показників між підприємствами.

Фінансові результати підприємства відображаються у таких формах звітності:

- Звіт про фінансові результати – містить детальну інформацію про доходи, витрати та чистий прибуток.
- Баланс – накопичує фінансові результати за всі періоди діяльності.
- Звіт про власний капітал – показує прибуток або збиток компанії за рік.
- Примітки до фінансової звітності – деталізують окремі аспекти фінансової діяльності.
- Податкова декларація з податку на прибуток – визначає оподаткований фінансовий результат.

Виявлено низку недоліків у формуванні Звіту про фінансові результати, зокрема суб'єктивність оцінки, неповноту представлених даних, недостатню стандартизацію, затримку у наданні інформації та неврахування зовнішніх

економічних факторів. Це створює складнощі у проведенні глибокого аналізу фінансової діяльності підприємств та ускладнює процес прийняття управлінських рішень.

Для покращення звітності пропонується перегляд структури Звіту про фінансові результати, що має включати деталізацію фінансових показників за видами діяльності та послідовне визначення кінцевого фінансового результату. Запровадження уніфікованих стандартів фінансового аналізу сприятиме підвищенню якості звітності та покращенню об'єктивності її показників.

Таким чином, удосконалення фінансової звітності дозволить зробити фінансову інформацію більш точною, зрозумілою та доступною для всіх користувачів, що позитивно вплине на ефективність управління підприємствами та їхню конкурентоспроможність.

1.2. Методи оцінки фінансових результатів підприємства

За умов розвитку ринкових відносин якісний аналіз фінансових результатів підприємств набуває особливого значення. Своєчасне та об'єктивне дослідження фінансових показників сприяє підвищенню ефективності діяльності компаній, зміцненню їхньої інвестиційної привабливості та активності на ринку. Це також дозволяє оптимально використовувати матеріальні, трудові та фінансові ресурси, мінімізуючи економічно необґрунтовані витрати. Достовірна фінансова інформація є ключовою для ухвалення ефективних управлінських рішень, що сприяють підвищенню економічної продуктивності та рентабельності підприємства. Вибір правильного підходу до аналізу фінансових результатів має важливе значення для прогнозування та стратегічного планування майбутньої діяльності компанії.

Величина фінансового результату визначає перспективи розвитку підприємства та забезпечує фінансову стійкість, що дозволяє йому швидко реагувати на зміни ринкової кон'юнктури. Саме тому важливим завданням є

удосконалення методичних підходів до аналізу фінансових результатів.

Методологічні та прикладні аспекти аналізу фінансових результатів суб'єктів господарювання широко представлені в нормативних документах, а також у науковій та навчально-методичній літературі. Однак аналіз літературних джерел свідчить про відсутність єдиного підходу до оцінки фінансових результатів у вітчизняній практиці.

Метод аналізу фінансових результатів – це набір прийомів та підходів, що використовуються для дослідження фінансових показників у динаміці та статичному аспекті.

Методика аналізу фінансових результатів – це структурована послідовність застосування цих методів. Використання відповідних аналітичних інструментів дає змогу оцінити загальний фінансовий стан підприємства шляхом встановлення певної системи розрахунків.

Основним джерелом інформації для аналізу формування, змін та структури фінансових показників за видами діяльності слугує форма № 2 «Звіт про фінансові результати».

Загальні проблеми обліку та аналізу фінансових результатів у ринкових умовах досліджувалися багатьма вітчизняними науковцями. Значний внесок у цю сферу зробили Лісничка Т. В., Чмутова В. П., Мочаліна З. М., Яріш П. М., Касьянова Ю. В., Лазарева А. С. та інші [34, 41, 72, 32].

Для вдосконалення аналізу фінансових результатів Лісничка Т. В. запропонувала використати технологію фінансового аналізу дохідності підприємства, що наведена в таблиці 1.4.

Дана методика включає чотири основні етапи та відповідні підетапи, ґрунтуючись на застосуванні різних підходів до аналізу, зокрема коефіцієнтного та порівняльного методу, горизонтального й вертикального аналізу, методу відносних різниць, базисних підстановок, а також кореляційного та регресійного аналізу. У ній представлено як використовувані аналітичні інструменти на кожному етапі дослідження, так і очікувані результати. Завдяки цій аналітичній моделі керівництво підприємства отримує

основу для прийняття ефективних управлінських рішень [34].

Таблиця 1.4.

Методика аналізу фінансових результатів підприємства

Етапи	Інструментарій	Отримані результати
Аналіз основних показників ефективності фінансової сфери	Коефіцієнтний метод, порівняльний метод, методи горизонтального та вертикального порівняльного аналізу	Стан фінансової діяльності та фінансові можливості підприємства
Аналіз основних показників виробничої сфери		Ступінь придатності основних виробничих фондів, рівень використання основних засобів та матеріалів у дохідності підприємства
Аналіз основних показників розвитку підприємства		Стан виробництва та фінансових результатів; визначення перспектив для розвитку та закріплення позицій на ринку
Аналіз собівартості за елементами операційних витрат	Методи вертикального та горизонтального порівняльного аналізу	Зміна за період величини витрат на виробництво, які входять у собівартість продукції
Аналіз структури бухгалтерського балансу	Методи вертикального та горизонтального порівняльного аналізу	Величина змін, які відбулися за аналізований період та визначення наслідків
Аналіз фінансового стану підприємства	Коефіцієнтний метод, горизонтальний порівняльний аналіз	Рівень фінансових результатів, які зумовлюють можливості підприємства
Аналіз витрат від браку	Метод відносних різниць	Рівень понесених витрат
Аналіз рентабельності продукції	Метод базисних підстановок	Оцінка ефективності та раціональності використання вкладених коштів
Побудова економіко-математичних моделей		
Побудова лінійної багатофакторної регресійної економіко-математичної моделі	Методи кореляційного та регресійного аналізу	Виявлення загальних закономірностей, зв'язків та залежності між чистим прибутком та впливаючих на нього факторів
Формування висновків про загальний стан підприємства, виділення найвагоміших показників впливу на прибутки та доцільність прийняття відповідних управлінських рішень		

Окрім класичних математико-статистичних методів аналізу фінансових результатів, Ярیش П. М. та Касьянова Ю. В. у своїй науковій роботі розглядають економічні підходи, включаючи методи економічної кібернетики,

оптимального програмування, дослідження операцій та теорії прийняття рішень. Для більш детальної оцінки фінансових показників та обґрунтування рекомендацій щодо покращення діяльності підприємства вони також пропонують використовувати CVP-аналіз та концепцію фінансового важеля [72]. Однак їх дослідження показує, що не всі з цих методів можуть бути ефективно застосовані в рамках фінансового аналізу, оскільки слід спиратися переважно на ключові фінансові інструменти.

Цінні напрацювання щодо методичних аспектів аналізу фінансових результатів містяться у дослідженні Чмутової В. П. Наукова новизна її роботи ґрунтується на розробці нової методики розрахунку рентабельності, яка пропонує оцінювати фінансові показники підприємства на основі рівня рентабельності за чистим грошовим потоком (ЧГП) [36].

ЧГП →	ЧГП →	ЧГП →	ЧГП
Обсяг продажів	Сукупний капітал	Інвестиційний капітал	Власний капітал

Вважається, що для розрахунку показників рентабельності доцільніше використовувати «чистий грошовий потік», оскільки чистий прибуток, відображений у фінансовій звітності, не показує фактичну суму коштів, якими підприємство може оперувати. Це пояснюється тим, що доходи та витрати визнаються незалежно від фактичного надходження або виплати відповідних сум [36].

Мочаліна З. М. та Поспелов О. В. розробили алгоритм аналізу фінансових результатів, який ґрунтується на структурно-динамічному аналізі у поєднанні з факторним аналізом, оцінкою коефіцієнтів, аналізом показників рентабельності та інтегральним аналізом на завершальному етапі (рисунок). Вони наголошують на тому, що дослідження фінансових результатів слід проводити за принципом руху від загального до конкретного, з подальшим аналізом впливу окремих факторів на загальні результати.

Таким чином, спочатку необхідно оцінити узагальнені фінансові показники підприємства за видами діяльності (операційна, фінансова, інвестиційна) та їх динаміку. Наступним етапом є аналіз структури фінансових показників, визначення змін за аналізований період у порівнянні з базисним періодом або бізнес-планом, а також ідентифікація факторів, що спричинили ці зміни [41].

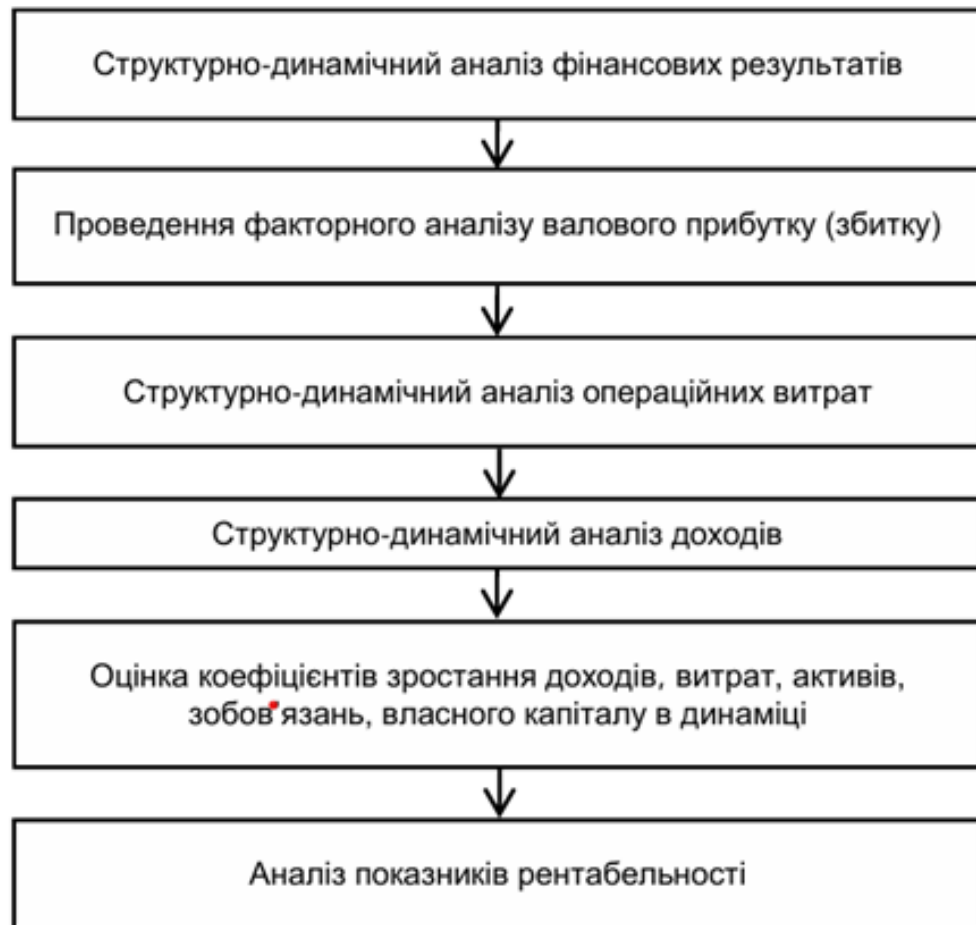

Рис.1.3. Алгоритм проведення аналізу фінансових результатів [3]

Згідно з дослідженням Лазарєвої А. С., у процесі економічного аналізу фінансових результатів доцільно використовувати економіко-математичні моделі, засновані на кореляційно-регресійному методі. Основна перевага цього підходу полягає у можливості наочно відображати динаміку змін показників та прогнозувати їх величину на майбутні періоди. Водночас варто зазначити, що не всі економічні явища та процеси можуть бути формалізовані для включення у математичну модель. Крім того, жодна модель не здатна забезпечити

абсолютно точний опис досліджуваних економічних процесів [32].

Аналіз існуючих методик оцінки фінансових результатів, розроблених різними авторами, свідчить про відсутність єдиного узагальненого підходу до їх аналізу.

Складність та різноманітність застосовуваних методів значною мірою залежать від рівня управління:

- На нижчих рівнях управління використовуються спрощені методи, що враховують базові показники та основні фінансові тенденції.

- На вищих рівнях управління виникає потреба у використанні складніших аналітичних підходів, які дозволяють проводити глибоку оцінку фінансових результатів та ухвалювати стратегічні рішення.

Правильно обрана методика аналізу фінансових показників є основою для формування достовірної фінансової інформації. Це забезпечує:

- Раціональне використання фінансових ресурсів,
- Дотримання кредитної та розрахункової дисципліни,
- Збалансоване співвідношення власного та залученого капіталу,
- Фінансову стійкість підприємства для його ефективного функціонування.

Аналіз фінансових результатів потребує не лише використання періодичної бухгалтерської звітності, а й визначення обмеженого набору ключових параметрів, які мають найбільшу аналітичну цінність та не суперечать один одному. Це дозволяє оперативно виявляти резерви зростання ефективності діяльності підприємства та приймати обґрунтовані управлінські рішення.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТОВ «АРТ-БРУК»

2.1. Економіко-організаційна характеристика підприємства ТОВ «Арт-Брук»

Товариство з обмеженою відповідальністю ТОВ «Арт-Брук» (юридична особа, код ЄДРПОУ 41219582) було зареєстровано 17.03.2017. Єдиний власник із 100% статутного капіталу – Федоришин Віталій Валентинович. Підприємство має виробничі потужності за адресою: Рівненський район, с. Нова Любомирка, вул. Промислова, 5А, а Центр продаж розташований у м. Рівне, на вул. Кулика та Гудачека, 16 [51].

Основним видом діяльності ТОВ «Арт-Брук» є виготовлення виробів із бетону для будівництва. Основними видами продукції підприємства є виробництва та реалізація:

- бруківки різних видів;
- тротуарні плитки (у тому числі і інклюзивні);
- дорожні елементи (бордюри, поребрики, водозливи);
- блоки будівельні та лицевальні;
- елементи дизайну подвір'я (палісад, водозлив садовий, антипаркувальні стовпчики).

На всю продукцію компанія має необхідні сертифікати відповідно. Також ТОВ «Арт-Брук» пропонує послуги з проектування та розробки територій «під ключ», незалежно від розміру і бюджету та спеціалізується на ландшафтному дизайні, створюючи унікальні концепції, що враховують побажання та стиль клієнтів.

Разом з тим, згідно даних [50] підприємство може також здійснювати діяльність за такими напрямками:

- 16.10 Лісопильне та стругальне виробництво

- 16.23 Виробництво інших дерев'яних будівельних конструкцій і столярних виробів
- 25.11 Виробництво будівельних металевих конструкцій і частин конструкцій
- 42.99 Будівництво інших споруд, н.в.і.у.
- 43.99 Інші спеціалізовані будівельні роботи, н.в.і.у.
- 46.73 Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням
- 46.90 Неспеціалізована оптова торгівля
- 47.19 Інші види роздрібної торгівлі в неспеціалізованих магазинах
- 49.41 Вантажний автомобільний транспорт
- 77.12 Надання в оренду вантажних автомобілів
- 42.11 Будівництво доріг і автострад

На основі фінансової звітності досліджуваного підприємства та інформації з інших джерел [Додатки А-В, 51] було зібрано основні техніко-економічні показники підприємства за 2022-2024 роки (таблиця 2.1).

Як бачимо із таблиці 2.1, виручка від реалізації продукції досліджуваного підприємства як основний доходуутворюючий показник підприємства у 2023 році зменшилася на 7 126,6 тис. грн (з 47 841,3 тис. грн до 40 714,7 тис. грн), або на 14,9%, а у 2024 році – ще на 11 376,9 тис. грн (до 29 337,8 тис. грн), що становить падіння на 27,9%. Таке стрімке зменшення доходів може свідчити про втрату частки ринку, скорочення виробництва, зниження попиту або зміну ринкових умов. Значним викликом стала агресія РФ проти України, що зумовило переорієнтацію ресурсів на оборонні та військові потреби.

Собівартість реалізованої продукції у 2023 році знизилася на 9 994 тис. грн (з 46 939,5 до 36 945,5 тис. грн), або на 21,3%, а у 2024 – ще на 8 641,2 тис. грн (до 28 304,3 тис. грн), тобто на 23,4%. (рис. 2.1.).

Таблиця 2.1

Аналіз основних техніко-економічних показників ТОВ «Арт-Брук»

№ п/п	Показник	Одн. вим.	2022	2023	2024	Абсолютне відхилення		Відносне відхилення, %	
						2023/ 2022	2024/ 2023	2023/ 2022	2024/ 2023
1	Виручка від реалізації продукції	тис. грн	47841,3	40714,7	29337,8	-7126,6	-11376,9	-14,90	-27,94
2	Собівартість реалізованої продукції	тис. грн	46939,5	36945,5	28304,3	-9994	-8641,2	-21,29	-23,39
3	Середньорічна вартість основних фондів	тис. грн	11252,3	12553,1	14797,95	1300,8	2244,85	11,56	17,88
4	Середньорічні залишки оборотних коштів	тис. грн	20799,3	24031,8	23570,6	3232,5	-461,2	15,54	-1,92
5	Фондовіддача основних фондів	коеф.	4,25	3,24	1,98	-1,01	-1,26	-23,72	-38,87
6	Коефіцієнт обіговості оборотних коштів	коеф.	2,30	1,69	1,24	-0,61	-0,45	-26,34	-26,53
7	Чисельність працівників	чол.	11	11	9	0	-2	0,00	-18,18
8	Фонд оплати праці	тис. грн	851,34	919,02	959,55	67,68	40,53	7,95	4,41
9	Продуктивність праці 1 працівника	тис. грн./чол.	4349,21	3701,34	3259,76	-647,87	-441,58	-14,90	-11,93
10	Середньомісячна заробітна плата 1 працівника	грн	6450	6962	8885	512,71	1922,46	7,95	27,61
11	Чистий прибуток (збиток)	тис. грн	690,8	3015,2	700,4	2324,4	-2314,8	336,48	-76,77
12	Рентабельність продукції	%	1,28	1,11	4,59	-0,17	3,48	1,28	1,11

Це свідчить про активне скорочення витрат, в основному через зменшення виробництва, зміну постачальників або внутрішню оптимізацію.

Середньорічна вартість основних фондів підприємства у 2023 зросла на 1 300,8 тис. грн (з 11 252,3 до 12 553,1 тис. грн) або на 11,6%, а у 2024 – ще на 2 244,85 тис. грн (до 14 797,95 тис. грн), або на 17,9%. Це може свідчити про інвестиції у модернізацію обладнання або розширення потужностей.

Середньорічні залишки оборотних коштів у 2023 році зросли на 3 232,5 тис. грн (з 20 799,3 до 24 031,8 тис. грн), або на 15,5%, а у 2024 – скоротились на 461,2 тис. грн (до 23 570,6 тис. грн), тобто на 1,9%.

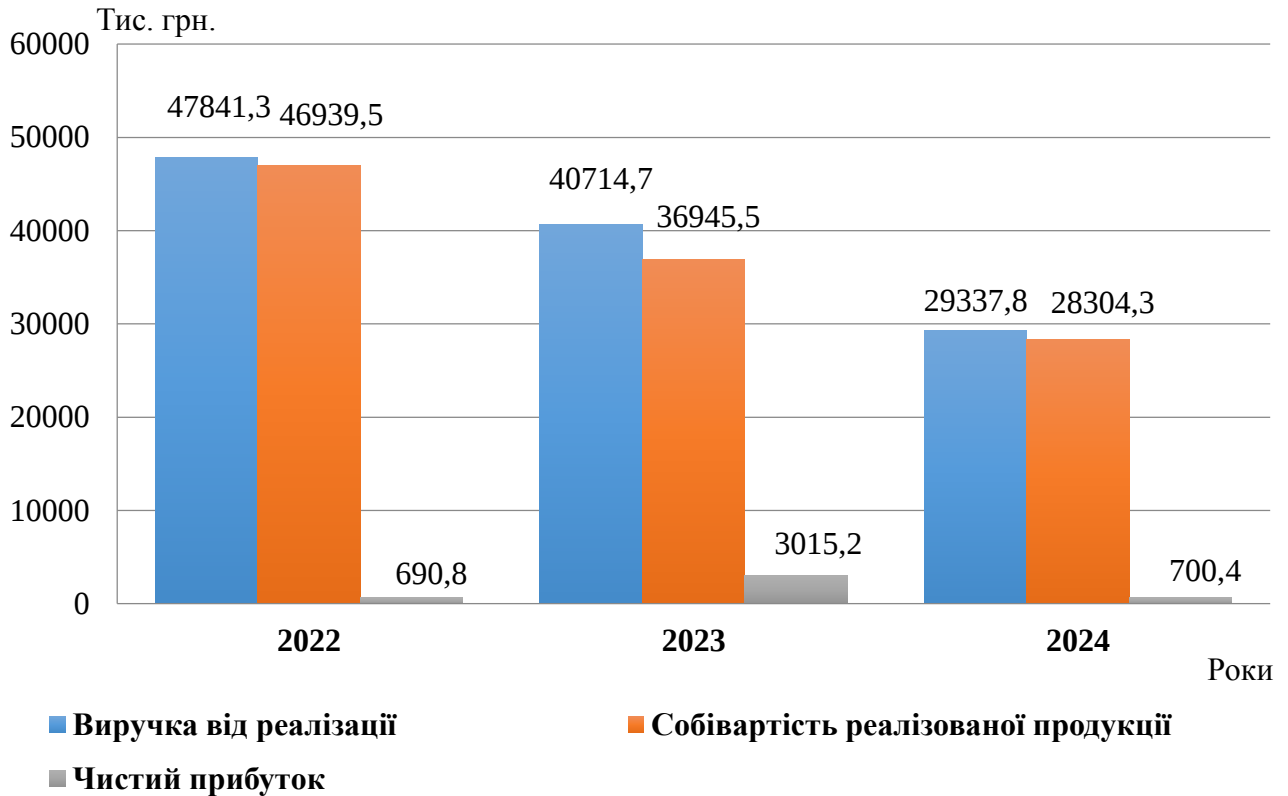

Рис. 2.1. Динаміка основних показників підприємства

Це не могло не позначитися на результатах ефективності використання основних та оборотних фондів. Так, фондівіддача у 2023 році впала з 4,25 до 3,24, або на 23,7%, а у 2024 – до 1,98, тобто ще на 38,9%. Такий результат – закономірний при падінні виручки та одночасному зростанні середньорічної вартості основних фондів.

Коефіцієнт обіговості оборотних коштів у 2023 році зменшився на 0,61 (з 2,3 до 1,69), або на 26,3%, а у 2024 – ще на 0,45 (до 1,24), що дає зниження показника на 26,5%. Погіршення свідчить про затримки обігу коштів або надмірне накопичення оборотного капіталу.

Чисельність працівників у 2023 році не змінилась і становила 11 осіб, а у 2024 році скоротилася до 9 осіб (зменшення на 2 особи або на 18,2%).

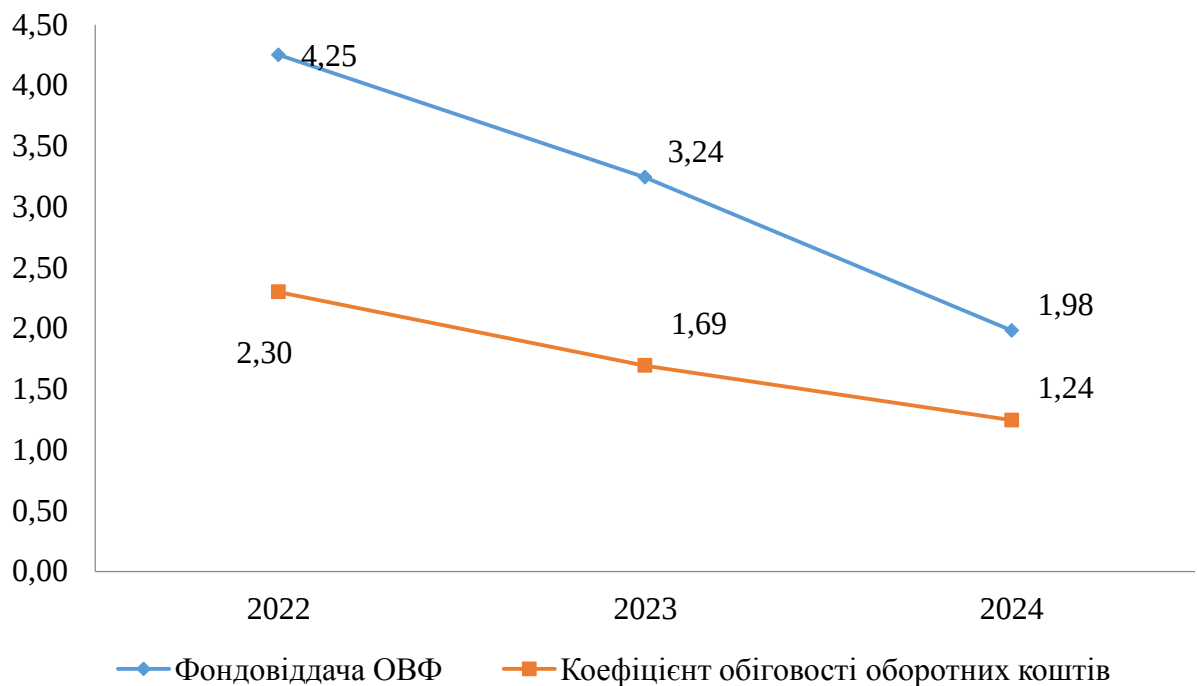

Рис. 2.2. Динаміка показників фондовіддачі та коефіцієнта обіговості оборотних коштів підприємства

Фонд оплати праці у 2023 зріс на 67,68 тис. грн (до 919,02), або на 7,95%, а у 2024 – ще на 40,53 тис. грн, тобто на 4,41%.

Продуктивність праці 1 працівника у 2023 знизилась на 647,87 тис. грн (з 4 349,21 до 3 701,34), або на 14,9%, а у 2024 – ще на 441,58 тис. грн (до 3 259,76), тобто на 11,9%. Скорочення чисельності працівників не змогло компенсувати загальне падіння обсягів реалізації.

Середньомісячна зарплата 1 працівника зросла у 2023 на 512,71 грн (з 6 450 до 6 962), або на 7,95%, а у 2024 – ще на 1 922,46 грн (до 8 885), або ще на 27,6%. Підвищення виплат, ймовірно, спрямоване на утримання персоналу на фоні загального скорочення. Разом з тим можна говорити про мінімальні суми заробітної плати у порівнянні із сектор будівництва.

Чистий прибуток у 2023 році зріс на 2 324,4 тис. грн (з 690,8 до 3 015,2 тис. грн), або на 336,5%, але у 2024 впав на 2 314,8 тис. грн – до 700,4 тис. грн, або на 76,8%. Сплеск у 2023 більш за все міг бути пов'язаний із разовим доходом

(наприклад, субсидією або продажем активів), а зменшення у 2024 – наслідок скорочення виручки.

Рентабельність продукції у 2023 дещо зменшилась з 1,28% до 1,11%, але вже у 2024 зросла до 4,59%. Це вказує на покращення прибутковості в умовах нижчих обсягів реалізації, можливо завдяки оптимізації витрат або зміні структури асортименту. Для більш повного розуміння тенденцій фінансових результатів проведемо у наступному підрозділі нашої роботи структурно-динамічний аналіз фінансових результатів ТОВ «Арт-Брук».

2.2. Структурно-динамічний аналіз фінансових результатів підприємства

Для оцінки фінансового результату підприємства здійснимо аналіз динаміки і структури доходів (табл. 2.2).

Таблиця 2.2.

Аналіз динаміки і структури доходів ТОВ «Арт-Брук»

№ з\п	Основні показники	2022	2023	2024	Відхилення абсолютне		Відхилення відносне	
					2023/ 2022	2024/ 2023	2023/ 2022	2024/ 2023
1	Виручка від реалізації продукції	47841,3	40714,7	29337,8	-7126,6	-11376,9	-14,90	-27,94
	- у % до доходів	100,00	89,49	97,29	-10,51	7,80		
2	Інші операційні доходи	0	4714,1	801,2	4714,1	-3912,9	-	-83,00
	- у % до доходів	0,00	10,36	2,66	10,36	-7,70		
3	Інші доходи	0	66,7	14,8	66,7	-51,9	-	-77,81
	- у % до доходів	0,00	0,15	0,05	0,15	-0,10		
	Усього доходів	47841,3	45495,5	30153,8	-2345,8	-15341,7	-4,90	-33,72
		100,00	100,00	100,00				

Як видно із таблиці 2.2, основним елементом в доходах ТОВ «Арт-Брук» є виручка від реалізації продукції. Впродовж досліджуваного періоду вона мала тенденцію до зменшення – від 47,8 млн грн у 2022 році до 40,7 млн грн у 2023 році та значно скоротилася у 2024 році – до 29,3 млн грн (відповідно на 15% і на 28% у порівнянні із попередніми роками).

З 2023 року підприємство отримало інші операційні доходи в розмірі 4,7 млн. грн, які у 2024 році зменшилися до 0,8 млн. грн. Інші доходи ТОВ «Арт-Брук» були несуттєвими – 66,7 тис. грн у 2023 році та 14,8 тис. грн у 2024 році.

Щодо структури доходів, то у 2022 році виручка від реалізації продукції складала 100% від усіх доходів підприємства (рис. 2.3). У 2023 році цей показник був 89,5% а у 2024 році – 97,3%. Решта у структурі займали інші операційні доходи – від 10,4% у 2023 році до 2,7% у 2024 році. Інші доходи складали від 0,05% у 2024 до 0,15% у 2023 році.

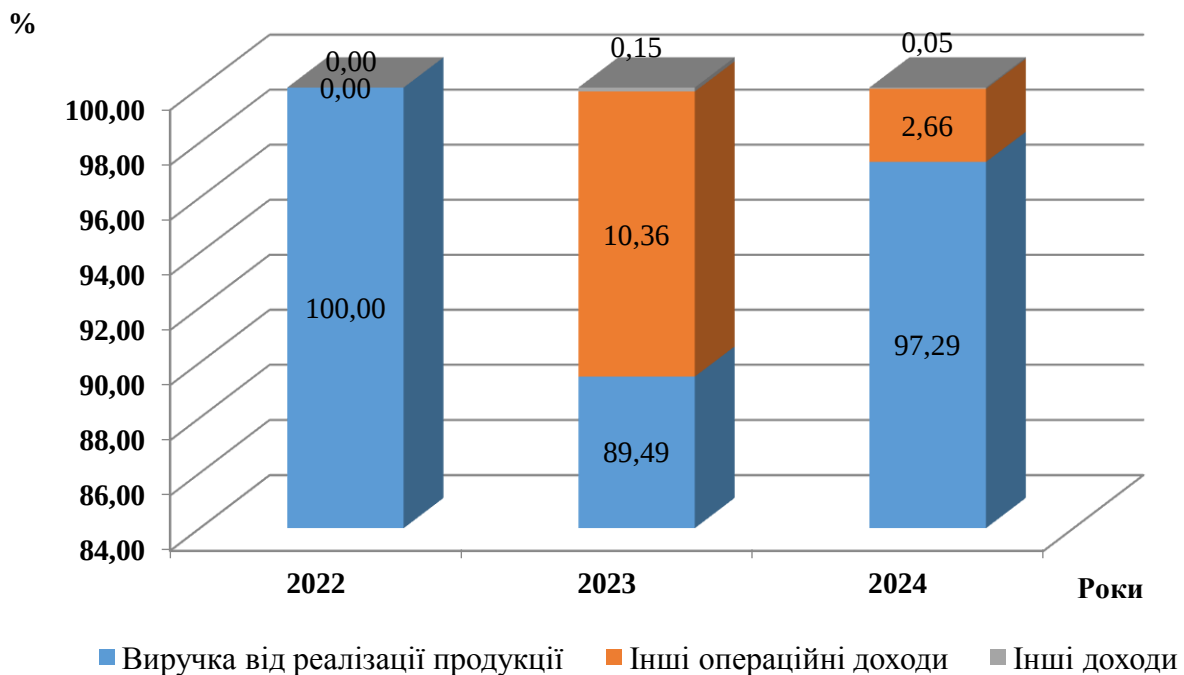

Рис. 2.3. Динаміка структури доходів ТОВ «Арт-Брук»

У процесі своєї операційної діяльності ТОВ «Арт-Брук» здійснює чимало фінансово-господарських операцій і несе витрати, пов'язані з їх проведенням, що актуалізує питання дослідження їх динаміки та структури.

Як видно із результатів аналізу даних, наведених у таблиці 2.3 та рис. 2.4, загальний обсяг витрат і відрахувань у 2023 році зменшився на 4 670,2 тис. грн (з 47 150,5 до 42 480,3 тис. грн), або на 9,9%, а у 2024 році – ще на 13 026,9 тис. грн (до 29 453,4 тис. грн), що становить падіння на 30,7%. Це свідчить як найперше про скорочення обсягів діяльності підприємства.

Таблиця 2.3.

Аналіз динаміки і структури витрат ТОВ «Арт-Брук», тис. грн

№ з\п	Основні показники	2022	2023	2024	Відхилення абсолютне		Відхилення відносне	
					2023/ 2022	2024/ 2023	2023/ 2022	2024/ 2023
1	Собівартість реалізованої продукції	45101,7	34642,8	25659,2	-10458,9	-8983,6	-23,19	-25,93
	- у % до всіх витрат і відрахувань	95,65	81,55	87,12	-14,10	5,57	-	-
2	Інші операційні витрати	1837,8	7016,8	3446,3	5179	-3570,5	281,80	-50,89
	- у % до всіх витрат і відрахувань	3,90	16,52	11,70	12,62	-4,82	-	-
3	Інші витрати	59,4	158,8	194,1	99,4	35,3	167,34	22,23
	- у % до всіх витрат і відрахувань	0,13	0,37	0,66	0,25	0,29		
4	Витрати з податку на прибуток	151,6	661,9	153,8	510,3	-508,1	336,61	-76,76
	- у % до всіх витрат і відрахувань	0,32	1,56	0,52	1,24	-1,04		
	Усього витрат і відрахувань	47150,5	42480,3	29453,4	-4670,2	-13026,9	-9,90	-30,67

Собівартість реалізованої продукції, як найзначиміший елемент витрат підприємства, у 2023 році зменшилася з 45101,7 тис. грн у 2022 році до 34642,8 тис. грн (на 10 458,9 тис. грн або на 23,2%). Такий тренд майже повторився і у 2024 році: зменшення до 25659,2 тис. грн (або на 8 983,6 тис. грн та на 25,9%).

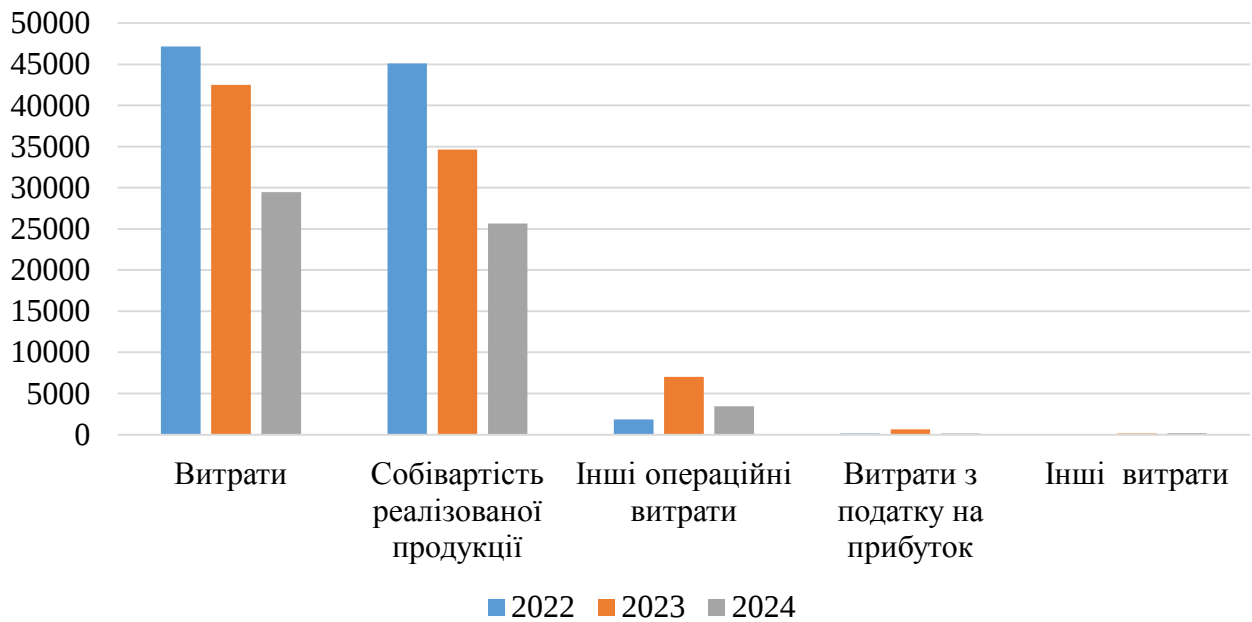

Рис. 2.4. Динаміка елементів витрат підприємства ТОВ «Арт-Брук» за 2022-2024 роки

Слід зауважити на значне зростання інших операційних витрат у 2023 році – з 1837,8 тис. грн до 7016,8 тис. грн (на 280%) і зниження у 2024 році до показника 3446,3 тис. грн (на 50%). Аналогічно повторилася тенденція і з витратами з податку на прибуток (з 151,6 до 661,9 тис. грн у 2023 році та зниження до 153,8 тис. грн у 2024 році). Інші витрати складають невеликі суми у порівнянні із іншими елементами витрат і мають тенденцію до постійного зростання: від 59,4 тис. грн у 2022 році до 158,8 тис. грн у 2023 і до 194,1 тис. грн у 2024 році.

Основна частка у структурі витратах та відрахуваннях підприємства залишається саме за собівартістю (рис. 2.5), проте в 2023 році її частка різко впала через збільшення інших витрат – можливо, через непередбачені або одноразові витрати. Так, у 2022 році частка собівартості складала 95,65%, в той час як у 2023 році зменшилася до рекордних 81,55%, і дещо збільшилася у 2024 році – 87,12%. Це стало можливим завдяки зростанню частки інших операційних витрат, які збільшилися з 3,9% у 2022 році до 16,52% у 2023 р. та до 1,7% у 2025 р.

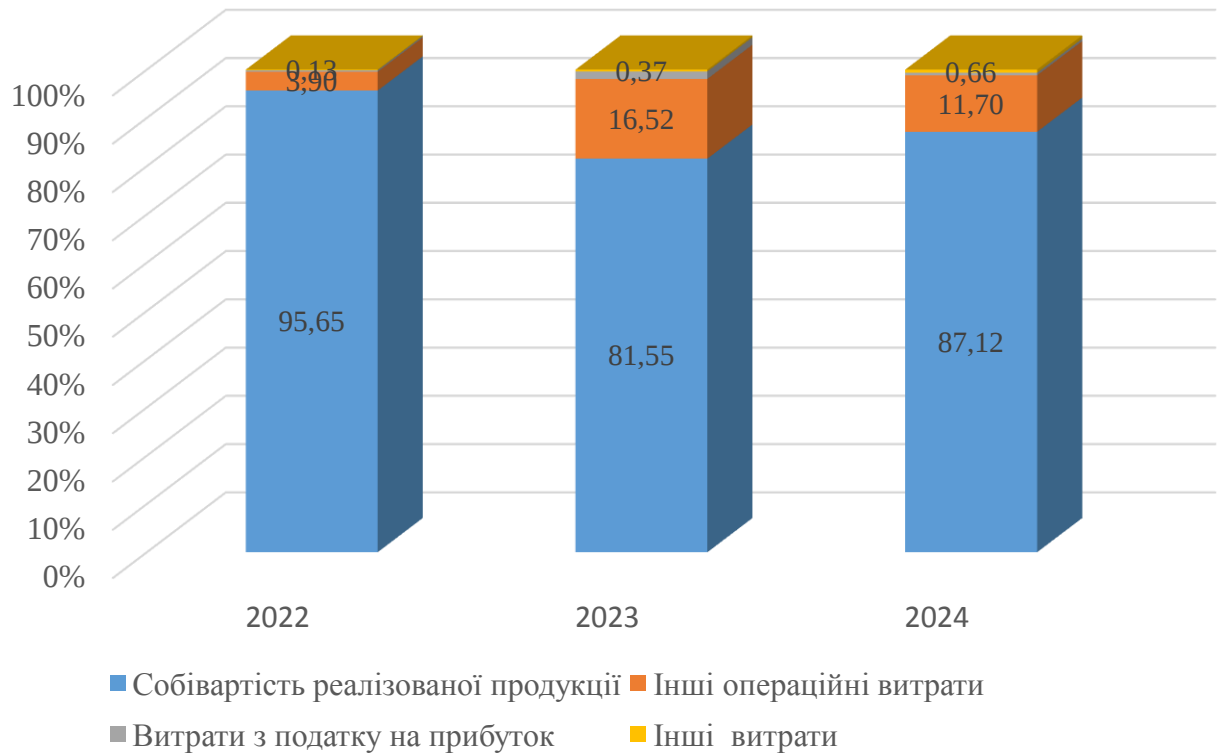

Рис. 2.5. Динаміка структури елементів витрат підприємства ТОВ «Арт-Брук» за 2022-2024 роки

Видатки з податку на прибуток та інші витрати є несуттєвими і становлять менше 1%.

Проаналізувавши динаміку та структуру як доходів, так і видатків ТОВ «Арт-Брук», перейдемо до аналізу фінансових результатів підприємства. Як показують дані таблиці 2.4, підприємство мало всі показники прибутковості позитивними.

Водночас слід зазначити, що тенденції показників прибутковості є неоднорідними (рис. 2.6). Так, валовий прибуток значно зріс у 2023 р. на 3332 тис. грн (з 2739,6 тис. грн до 6071,9 тис. грн) або на 121,6%, але у 2024 р. його значення зменшилося на 2393,3 тис. грн (до 3678,6 тис. грн або на 39,4%). Аналогічна ситуація і з фінансовим результатом від операційної діяльності – приріст на 318% у 2023 р. і спад на 73% у 2024 р., фінансовим результатом від звичайної діяльності до оподаткування та чистим прибутком – приріст обох показників на 336,5% у 2023 р. і спад на 76,7% у 2024 р.

Таблиця 2.4.

Аналіз динаміки фінансових результатів ТОВ «Арт-Брук», тис. грн

№ з\п	Основні показники	2022	2023	2024	Відхилення абсолютне		Відхилення відносне	
					2023/ 2022	2024/ 2023	2023/ 2022	2024/ 2023
1	Валовий прибуток (збиток)	2739,6	6071,9	3678,6	3332,3	-2393,3	121,63	-39,42
	Фінансовий результат від операційної діяльності	901,8	3769,2	1033,5	2867,4	-2735,7	317,96	-72,58
2	Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування	842,4	3677,1	854,2	2834,7	-2822,9	336,50	-76,77
4	Чистий прибуток	690,8	3015,2	700,4	2324,4	-2314,8	336,48	-76,77

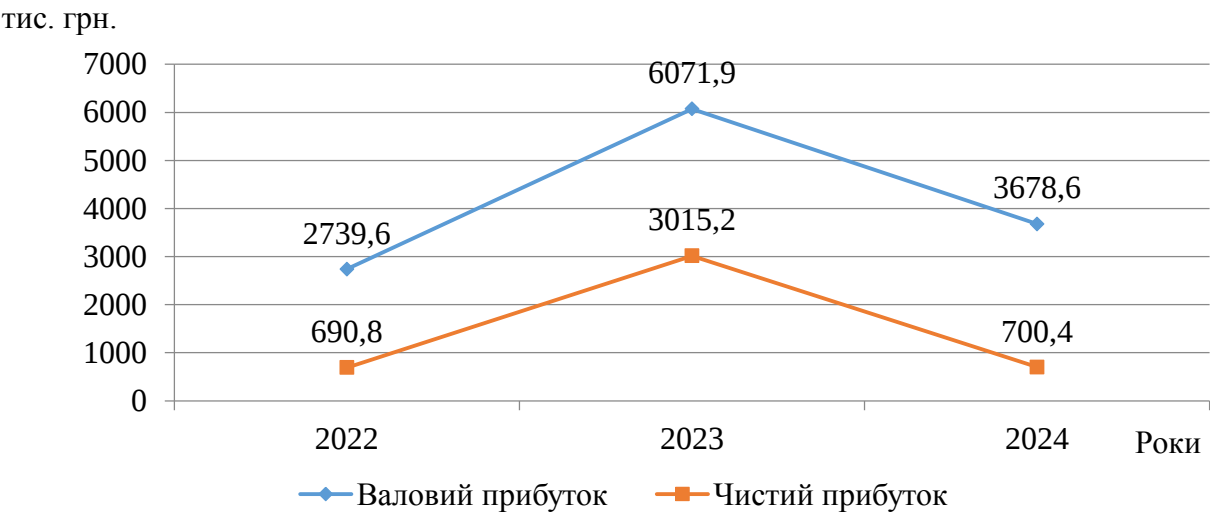

Рис. 2.6. Динаміка валового та чистого прибутків ТОВ «Арт-Брук» за 2022-2024 роки

Наступним кроком здійснимо аналіз рентабельності ТОВ «Арт-Брук» за період 2022–2024 рр. (табл. 2.5 і рис. 2.7). Як показують дані, ТОВ «Арт-Брук» характеризується позитивними показниками рентабельності у досліджуваному періоді і здебільшого повторює тенденції показників прибутковості – значний приріст у 2023 році та зниження значень у 2024 році.

Таблиця 2.5.

Аналіз динаміки рентабельності ТОВ «Арт-Брук», %

№ з\п	Основні показники	2022	2023	2024	Відхилення абсолютне	
					2023/ 2022	2024/ 2023
1	Рентабельність активів	2,92	10,11	2,94	7,19	-7,17
2	Рентабельність власного капіталу	42,55	65,00	13,12	22,45	-51,88
3	Валова рентабельність продажів	5,73	14,91	12,54	9,19	-2,37
4	Операційна рентабельність продажів	1,88	9,26	3,52	7,37	-5,73
5	Чиста рентабельність продажів	1,44	7,41	2,39	5,96	-5,02

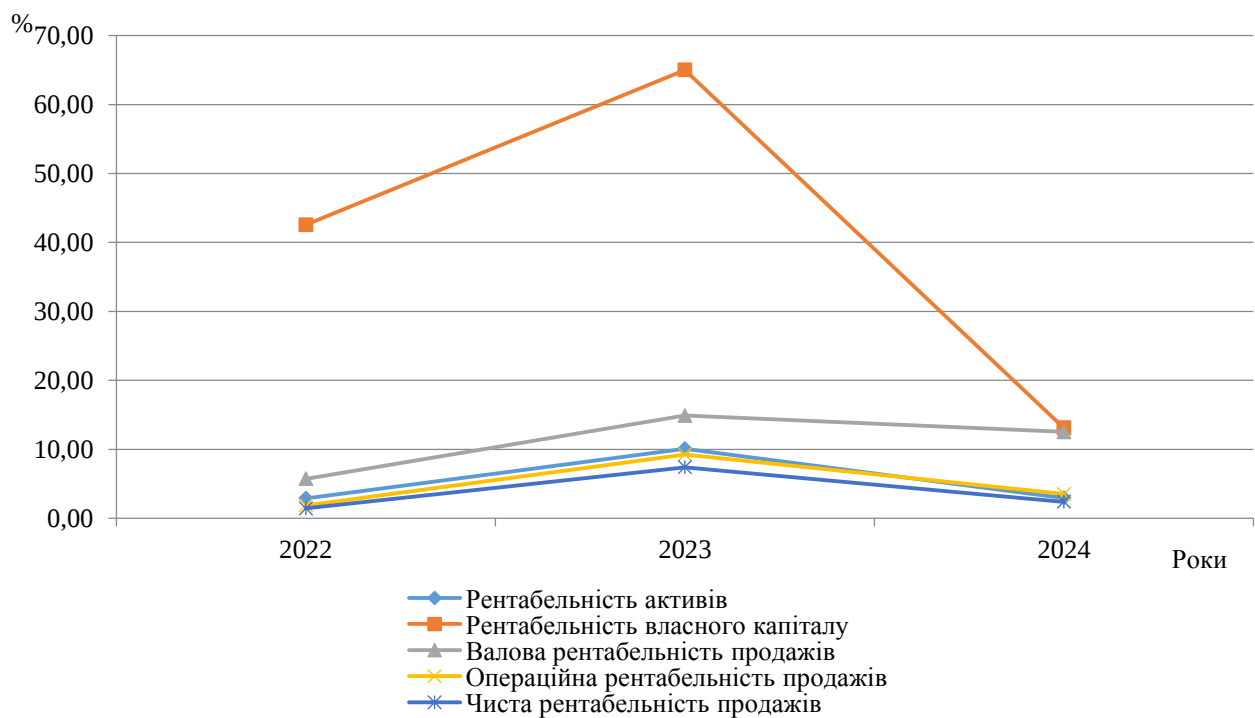

Рис. 2.7. Динаміка показників рентабельності ТОВ «Арт-Брук» за 2022-2024 роки

Водночас варто відмітити значне падіння у 2024 році рентабельності власного капіталу – з 42,55% у 2022 році до 13,12% у 2024 році, у той час як всі

інші показники мають у 2024 році більше значення ніж у 2022 р. Це потребує додаткового дослідження фінансового стану у наступному підрозділі.

Також валова рентабельність продаж при різкому зростанні з 5,73% у 2022 до 14,91%, у 2024 році лише незначно зменшилася – до 12,54%, у той час як рентабельність активів, операційна рентабельність продаж та чиста рентабельність продаж з 2023 року зменшили свої значення до 2024 року майже втричі.

Здійснимо також факторний аналіз такого найважливішого елемента доходів підприємства як виручка від реалізації продукції через вплив власного капіталу та коефіцієнта оборотності власного капіталу. Для проведення факторного аналізу побудуємо таблиці з вихідними даними (табл.2.6).

Проаналізувавши наведені дані, варто зазначити, що на виручку від реалізації впливають такі показники як власний капітал та коефіцієнт оборотності власного капіталу.

Таким чином, у 2023 році при збільшенні власного капіталу з 1623,4 тис. грн до 4638,6 тис. грн, виручка від реалізації продукції збільшиться на 88857,39 тис. грн. При зміні коефіцієнта оборотності власного капіталу з 29,47 до 8,78 виручка реалізації продукції зменшиться на 95983,99 тис. грн (табл. 2.7).

Таблиця 2.6

Аналіз динаміки показників за 2022-2024 роки з використанням методу ланцюгових підстановок

Показники	Позначення	Роки			Відхилення			
					Абсолютне (тис.грн)		Відносне (%)	
		2022	2023	2024	2023/2022	2024/2023	2023/2022	2024/2023
Виручка від реалізації продукції	у	47841,3	40714,7	29337,8	-7126,6	-11376,9	-14,90	-27,94
Власний капітал	Х1	1623,4	4638,6	5339	3015,2	700,4	185,73	15,10
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	Х2	29,47	8,78	5,49	-20,69	-3,28	-70,22	-37,40

Таблиця 2.7

Вплив факторів на показник виручки від реалізації продукції ТОВ «Арт-Брук»
за 2022-2023 роки

Номер підстановки	Фактори		Добуток факторів	Величина впливу фактора
	X1	X2		
Нульова підстановка	1623,40	29,47	47841,30	0,00
Перша підстановка	4638,60	29,47	136698,69	88857,39
Друга підстановка	4638,60	8,78	40714,70	-95983,99
Загальний вплив факторів				-7126,60

Загальний вплив двох факторів спричинить зменшення виручки від реалізації продукції на 7126,6 тис. грн.

У таблиці 2.8 наведено вплив коефіцієнта оборотності власного капіталу та власного капіталу на чистий дохід від реалізації за 2023-2024 роки.

Таблиця 2.8

Вплив факторів на показник виручки від реалізації продукції ТОВ «Арт-Брук»
за 2023-2024 роки

Номер підстановки	Фактори		Добуток факторів	Величина впливу фактора
	X1	X2		
Нульова підстановка	4638,60	8,78	40714,70	0,00
Перша підстановка	5339,00	8,78	46862,37	6147,67
Друга підстановка	5339,00	5,49	29337,80	-17524,57
Загальний вплив факторів				-11376,90

Отже, при збільшенні власного капіталу з 4638,6 тис. грн до 5339,0 тис. грн, виручка збільшиться на 6147,67 тис. грн. При зменшенні

коефіцієнта оборотності власного капіталу з 8,78 до 5,49 виручка впаде на 17524,57 тис. грн. Загальний вплив двох факторів спричинить зменшення виручки від реалізації продукції на 11376,9 тис. грн.

Таким чином спостерігаємо значний вплив коефіцієнта оборотності власного капіталу на величину виручки від реалізації досліджуваного підприємства ТОВ «Арт-Брук».

Важливе місце в процесі дослідження фінансових результатів та управління діяльністю підприємства займає також прогнозний аналіз, для чого розрахуємо основні показники, що характеризують ефективність фінансових ресурсів на підприємстві (табл.2.9).

Таблиця 2.9

Прогнозний аналіз показників доходності ТОВ «Арт-Брук»

Показники	Фактичне значення			Середнє значення	Темп росту,%		Середній темп росту	Прогнозне значення 2025 року
	2022	2023	2024		2023/2022	2024/2023		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Виручка від реалізації	47841,3	40714,7	29337,8	39297,93	85,10	72,06	78,58	30880,45
2. Собівартість реалізації продукції, товарів, послуг	46939,5	36945,5	28304,3	37396,43	78,71	76,61	77,66	29042,02
3. Рівень витрат на 1 грн. реалізованої продукції	0,98	0,91	0,96	0,95	92,49	106,32	99,40	0,95
4. Валовий прибуток	2739,6	6071,9	3678,6	4163,37	221,63	60,58	141,11	5874,90
5. Чистий прибуток	690,8	3015,2	700,4	1468,80	436,48	23,23	229,85	3376,10
6. Рентабельність активів	2,92	10,11	2,94	5,32	346,82	29,08	187,95	10,00
7. Рентабельність власного капіталу	42,55	65,00	13,12	40,22	152,76	20,18	86,47	34,78

Продовження таблиці 2.9

8. Валова рентабельність продажів	5,73	14,91	12,54	11,06	260,43	84,08	172,25	19,05
9. Операційна рентабельність продажів	1,88	9,26	3,52	4,89	491,12	38,05	264,59	12,93
10. Чиста рентабельність продажів	1,44	7,41	2,39	3,75	512,88	32,24	272,56	10,21

Як можна спостерігати за результатами прогностного аналізу, більшість показників доходності підприємства за прогнозами у 2025 році покращать свої значення у порівнянні із 2024 р. Так, у 2025 році значно підвищиться валовий прибуток (на 59,7%) та чистий прибуток (на 382%), всі види рентабельності (від 52% у валової рентабельності продаж до 327% в показника чистої рентабельності продаж).

Водночас прогнозується зменшення показника рівня витрат на 1 грн реалізованої продукції у 2025 р. – з 0,96 до 0,95. Виручка від реалізації прогнозується зрости на 5,26%, що є майже вдвічі кращим за приріст собівартості реалізації продукції – 2,6%.

Таким чином, у результаті прогностного аналізу показників доходами ТОВ «Арт-Брук» ми отримали позитивний прогноз по більшості показників доходності.

2.3. Комплексний аналіз фінансового стану ТОВ «Арт-Брук»

Аналіз фінансового стану досліджуваного підприємства є важливим для розуміння як факторів, що визначають конкурентоспроможність та фінансові

можливості будь-якого підприємства, так і дозволяє попередити про можливі негативні фінансові наслідки діяльності, навіть якщо вони наразі малопомітні.

Одним із перших кроків при дослідженні фінансового стану підприємства, зазвичай, є аналіз майна підприємства, який розпочинається з аналізу активу балансу ТОВ «Арт-Брук» та визначення динаміки основних його показників. (табл. 2.10 та рис. 2.8).

Таблиця 2.10

Динаміка елементів активів ТОВ «Арт-Брук» у 2022-2024 рр.

Показники	Сума, тис. грн.			Відхилення абсолютне, +/-		Відхилення відносне, %	
	2022	2023	2024	2023/ 2022	2024/ 2023	2023/ 2022	2024/ 2023
1	2	3	4	8	9	10	11
1. Необоротні активи	8099,2	9107,1	9173,3	1007,9	66,2	12,44	0,73
у т.ч.							
- основні засоби	8099,2	9107,1	9173,3	1007,9	66,2	12,44	0,73
2. Оборотні активи:	20799,3	27264,3	19876,9	6465	-7387,4	31,08	-27,10
2.1 Запаси, в т.ч.:	3214,7	4537,9	10988,9	1323,2	6451	41,16	142,16
- готова продукція	2620,1	2580,2	3128,5	-39,9	548,3	-1,52	21,25
2.2 Дебіторська заборгованість:	8414,3	12769,4	3401,6	4355,1	-9367,8	51,76	-73,36
У т.ч.:							
- за товари, роботи, послуги	8414,3	12769,4	3401,6	4355,1	-9367,8	51,76	-73,36
- за розрахунками	0	0	0	0	0		
- інша поточна заборгованість	0	0	0	0	0		
2.3 Поточні фінансові інвестиції							
2.4 Грошові активи	9170,3	9763,7	5474,3	593,4	-4289,4	6,47	-43,93
2.5 Витрати майбутніх періодів	0	193,3	12,1	193,3	-181,2	-	-93,74
2.6 Інші оборотні активи	0	0	0	0	0		
3. Необоротні активи та групи вибуття	0	0	0	0	0		
Баланс	28898,5	36371,4	29050,2	7472,9	-7321,2	25,86	-20,13

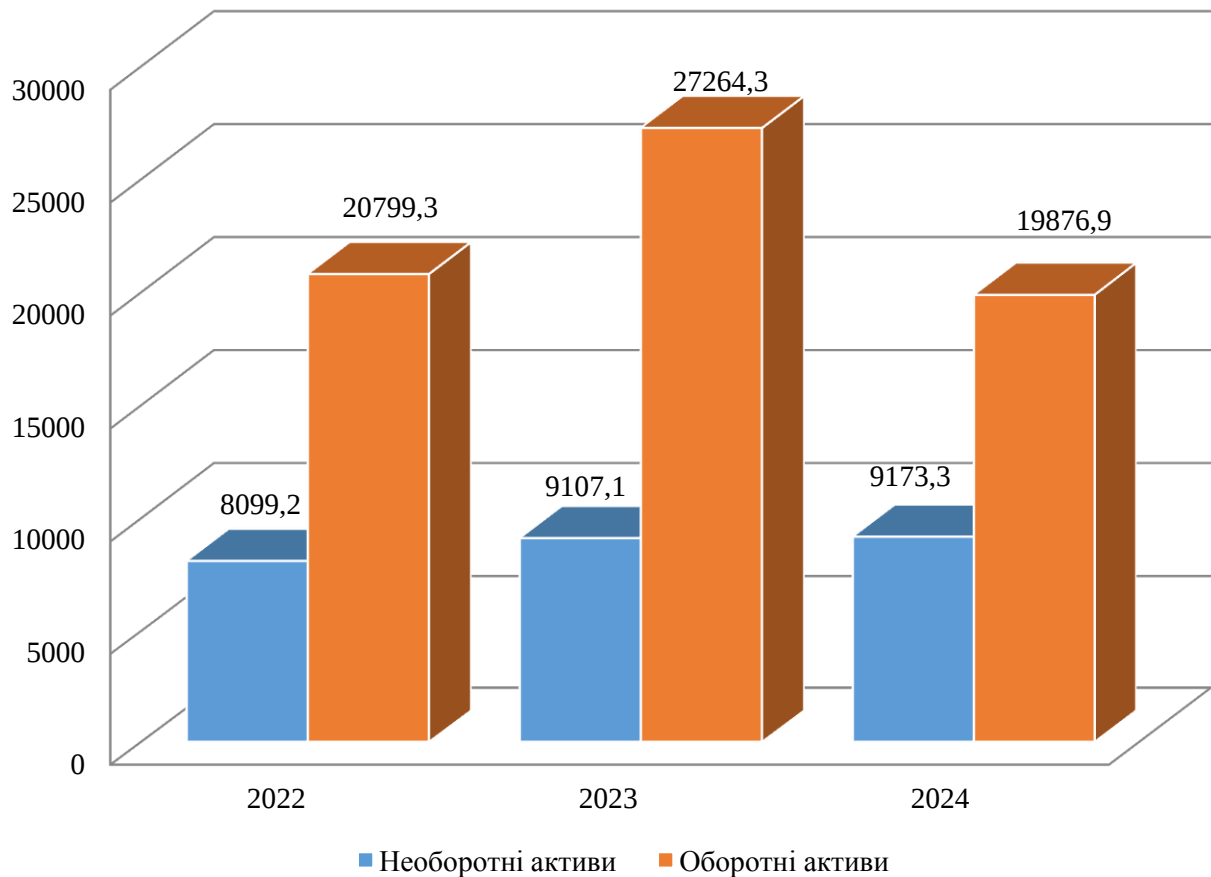

Рис. 2.8. Динаміка основних елементів активу балансу підприємства, тис. грн

Як видно, необоротні активи складаються із основних засобів і постійно зростають – з 8099,2 тис грн у 2022 р. до 9107,1 тис грн у 2023 році (на 12,4%) і лише на 0,7% у 2024 році – до 9173,3 тис. грн.

Оборотні активи представлені в основному запасами, дебіторською заборгованістю та грошовими активами. На відміну від необоротних активів, у 2023 році оборотні активи значно зростали на 31% (з 20799,3 тис. грн до 27264,3 тис. грн), а у 2024 році вернулися до рівня 2022 року – до 19876,9 тис. грн.

Запаси підприємства постійно зростають – з 3214,7 тис грн у 2022 році до 10988,9 тис. грн у 2024 році, водночас готова продукції у 2023 році дещо зменшилася (з 2620,1 тис грн до 2580,2 тис. грн), а у 2024 році – до 3125,8 тис грн. або ж на 21%.

Дебіторська заборгованість за товари, роботи та послуги у 2023 році збільшилася на 51,76% - 8414,3 тис. грн до 12769,4 тис грн, що найочевидніше можна пояснити початок війни і відповідними змінами на ринку. У 2024 році вона значно скоротилася до 3401 тис. грн, що можна пояснити підвищення фінансової дисципліни та посиленням фінансового контролю на підприємстві.

Грошові активи мають однакову тенденцію із оборотними активами та дебіторською заборгованістю – зростання у 2023 році на 6,47% та зменшення у 2024 році на 44%.

Динаміка структури активів наведена у табл. 2.11.

Таблиця 2.11

Структура активів ТОВ «Арт-Брук» у 2022-2024 рр.

Показники	Сума, тис. грн.			Відхилення абсолютне, +/-	
	2022	2023	2024	2023/ 2022	2024/ 2023
1	2	3	4	5	6
1. Необоротні активи	28,03	25,04	31,58	-2,99	6,54
у т.ч.					
- основні засоби	28,03	25,04	31,58	-2,99	6,54
2. Оборотні активи:	71,97	74,96	68,42	2,99	-6,54
2.1 Запаси, в т.ч.:	11,12	12,48	37,83	1,35	25,35
- готова продукція	9,07	7,09	10,77	-1,97	3,68
2.2 Дебіторська заборгованість:	29,12	35,11	11,71	5,99	-23,40
у т.ч.:					
- за товари, роботи, послуги	29,12	35,11	11,71	5,99	-23,40
- за розрахунками	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- інша поточна заборгованість	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.3 Поточні фінансові інвестиції	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.4 Грошові активи	31,73	26,84	18,84	-4,89	-8,00
2.5 Витрати майбутніх періодів	0,00	0,53	0,04	0,53	-0,49
2.6 Інші оборотні активи	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Необоротні активи та групи вибуття	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Баланс	100,00	100,00	100,00	0,00	0,00
--------	--------	--------	--------	------	------

Як видно із рис. 2.9, в структурі активів підприємства оборотні активи переважають необоротні у досліджуваній період. Частка оборотних активів була найбільша у 2023 році (75%) і найменша у 2024 році (68,4%).

Принагідно, що в оборотних активах у 2022 році найбільшу частку становили грошові активи (31,7% від усіх активів та 44,1% від оборотних), у 2023 році – дебіторська заборгованість (35,11% від усіх активів та 46,8% від оборотних), а у 2024 році – запаси (складали 37,38% від усіх активів та 55,2% від оборотних)

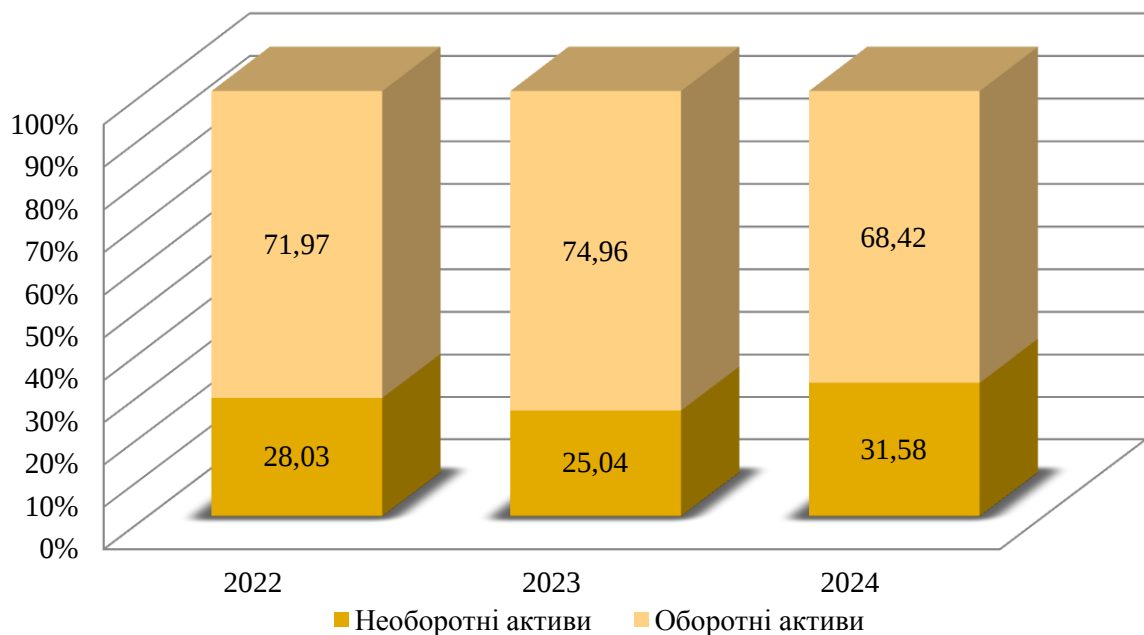

Рис. 2.9. Динаміка структури основних елементів активу балансу підприємства

Структурно-динамічний аналіз пасивів здійснений в таблицях 2.12 і 2.13.

Як видно із таблиць, власний капітал підприємства протягом останніх трьох років має постійний приріст: так, у 2023 році він збільшується з 1623,4 тис. грн. до 4638,6 тис. грн. (на 185,7%), і у 2024 році збільшується до 5339 тис.

грн. або ще на 15% (рис. 2.10). Основна причина – збільшення нерозподіленого прибутку підприємства. Зареєстрований капітал був незмінний протягом досліджуваного періоду у розмірі 200 тис. грн.

Таблиця 2.12

Динаміка елементів пасивів ТОВ «Арт-Брук» у 2022-2024 рр.

Показники	Сума, тис. грн.			Відхилення абсолютне, +/-		Відхилення відносне, %	
	2022	2023	2024	2023/ 2022	2024/ 2023	2023/ 2022	2024/ 2023
1	2	3	4	8	9	10	11
1. Власний капітал	1623,4	4638,6	5339	3015,2	700,4	185,73	15,10
- зареєстрований (пайовий) капітал	200	200	200	0	0	0,00	0,00
- нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1423,4	4438,6	5139	3015,2	700,4	211,83	15,78
2. Довгострокові зобов'язання	0	2683,3	1610	2683,3	-1073,3	-	-40,00
3. Поточні зобов'язання	27275,1	29049,5	22101,2	1774,4	-6948,3	6,51	-23,92
3.1 Короткострокові кредити банків	2800	0	0	-2800	0	-100,00	-
3.2 Поточна заборгованість	20383,5	17144,9	22101,2	-3238,6	4956,3	-15,89	28,91
товари, роботи, послуги	19176,3	17028,6	22055	-2147,7	5026,4	-11,20	29,52
розрахунками зі страхування	0,2	0	0	-0,2	0	-100,00	
розрахунками з оплати праці	1,5	0	31	-1,5	31	-100,00	
3.3 Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	0	0	0	0	0		
3.4. Поточні забезпечення	993,7	116,3	15,2	-877,4	-101,1	-88,30	-86,93
3.5 Доходи майбутніх періодів	0	0	0	0	0		
3.6 Інші поточні зобов'язання	4303,4	11904,6	0	7601,2	-11904,6	176,63	-100,00
4. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу та групами вибуття	0	0	0	0	0		
Баланс	28898,5	36371,4	29050,2	7472,9	-7321,2	25,86	-20,13

Позиковий капітал представлений довгостроковими та поточними зобов'язаннями (рис. 2.10). У 2022 році ТОВ «Арт-Брук» не мало довгострокових зобов'язань, однак вже у 2023 році вони з'явилися на суму 2683

тис. грн, і дещо менше становили у 2024 році – 1610 тис. грн. Це, як показують дані таблиці 2.12, є продовження короткострокових кредитів у 2022 році на суму 2800 тис грн, що трансформувалося у довгострокові зобов'язання в подальші роки. Щорічне зменшення цих зобов'язань свідчить про фінансову спроможність підприємства розраховуватися із власними боргами.

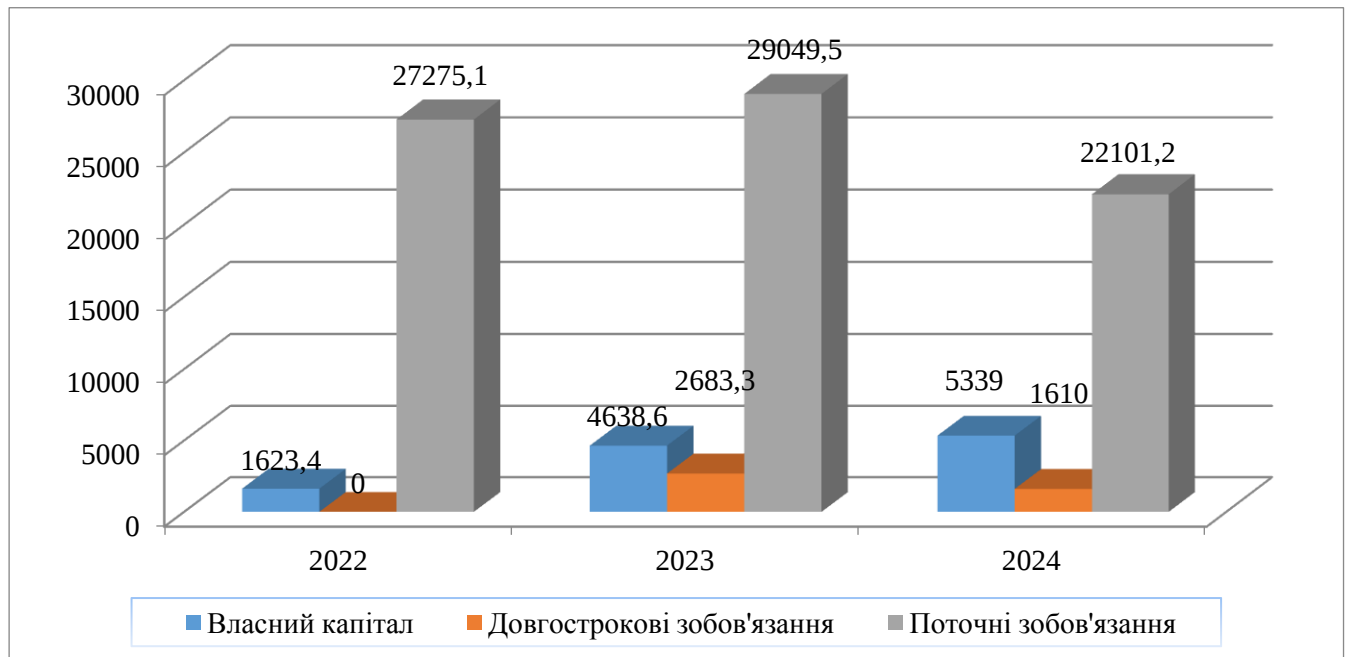

Рис. 2.10. Динаміка основних елементів пасиву балансу підприємства, тис. грн

Разом з тим у підприємства є значні поточні зобов'язання, які дещо зросли у 2023 році з 27275,1 до 29049,5 тис. грн, і значно скоротилися у 2024 році до 22101 тис. грн.

Як показують дані таблиці 2.13, в структурі пасивів підприємства прослідковується стабільне зростання частки власного капіталу (з 5,62% у 2022 р. до 18,38% у 2024 р.), однак позиковий капітал все одно значно домінує у структурі загальних пасивів ТОВ «Арт-Брук» (відповідно від 94,4% у 2022 році до 81,6% у 2024 році). Найбільша частка в позиковому капіталі протягом досліджуваного періоду належить саме поточним зобов'язанням – у 2022 році вони складали 100% позикового капіталу, у 2023 році – 91,5%, а у 2024 році –

93,2 %, що вимагає більшої уваги до даного елементу пасиву, адже має значний вплив на фінансові показники підприємства.

Таблиця 2.13

Структура пасивів ТОВ «Арт-Брук» у 2022-2024 рр.

Показники	Сума, тис. грн.			Відхилення абсолютне, +/-	
	2022	2023	2024	2023/ 2022	2024/ 2023
1	2	3	4	5	6
1. Власний капітал	5,62	12,75	18,38	7,14	5,63
- зареєстрований (пайовий) капітал	0,69	0,55	0,69	-0,14	0,14
- нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	4,93	12,20	17,69	7,28	5,49
2. Довгострокові зобов'язання	0,00	7,38	5,54	7,38	-1,84
3. Поточні зобов'язання	94,38	79,87	76,08	-14,51	-3,79
3.1 Короткострокові кредити банків	9,69	0,00	0,00	-9,69	0,00
3.2 Поточна заборгованість	70,53	47,14	76,08	-23,40	28,94
3.3 Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	0	0	0	0	0
3.4. Поточні забезпечення	3,44	0,32	0,05	-3,12	-0,27
3.5 Доходи майбутніх періодів	0	0	0	0	0
3.6 Інші поточні зобов'язання	14,89	32,73	0,00	17,84	-32,73
4. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу та групами вибуття	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Баланс	100,00	100,00	100,00	0,00	0,00

Важливе значення для фінансового стану будь-якого підприємства має ліквідність, як балансу, так і окремих коефіцієнтів. Для визначення ліквідності балансу порівнюємо підсумки за кожною групою активу і пасиву балансу (табл. 2.14).

Виходячи з вищевказаного та даних таблиці 2.14 та зіставивши відповідні групи активів і пасивів можемо зробити висновок, що баланс не є абсолютно

ліквідним в жодному році із досліджуваного періоду, оскільки з нерівностей $A1 > П1$, $A2 > П2$, $A3 > П3$, $A4 < П4$ не виконується впродовж досліджуваного періоду перша – $A1 > П1$ та четверта $A4 < П4$, тобто підприємство не здатне перекрити швидкими активами короткострокові зобов'язання підприємства, також постійні пасиви менші за величину активів, що важко реалізуються.

Таблиця 2.14

Аналіз ліквідності балансу ТОВ «Арт-Брук» у 2022-2024 рр.

Актив	2022	2023	2024	Пасив	2022	2023	2024	Платіжний надлишок або недостача		
								2022	2023	2024
A1	9170,3	9763,7	5474,3	П1	24263,3	29049,5	22101,2	-15093	-19285,8	-16626,9
A2	8414,3	12769,4	3401,6	П2	3011,8	0	0	5402,5	12769,4	3401,6
A3	3214,7	4731,2	11001	П3	0	2683,3	1610	3214,7	2047,9	9391
A4	8099,2	9107,1	9173,3	П4	1623,4	4638,6	5339	6475,8	4468,5	3834,3
Баланс	28898,5	36371,4	29050,2	Баланс	28898,5	36371,4	29050,2			

Зазвичай аналіз фінансового стану підприємства здійснюють також через розрахунок системи фінансових коефіцієнтів, основні з яких для ТОВ «Арт-Брук» наведено в таблиці 2.15.

Коефіцієнт загальної ліквідності (Кзл) демонструє у 2023 зростання на 0,18 (23,1%), а у 2024 незначне зниження на 0,04. Показник залишається нижчим за норматив (1), що свідчить про недостатню здатність покривати поточні зобов'язання обіговими активами, хоча динаміка 2023 позитивна. (див. рис. 2.11).

Коефіцієнт термінової ліквідності (Ктл) після зростання у 2023 на 0,14 (21,4%) показує різке падіння на 0,38 у 2024 (-48,6%). У 2024 критична ліквідність впала нижче нормативного значення 0,5, що може свідчити про ризики з погашенням поточних боргів, особливо при зниженні дебіторки та грошових коштів.

Таблиця 2.15

Показники фінансового стану ТОВ «Арт-Брук» у 2022-2024 рр.

№ п/п	Показники	2022	2023	2024	Відхилення, тис. грн.		Відхилення, %	
					2023/ 2022	2024/ 2023	2023/ 2022	2024/ 2023
Вихідні дані								
1	Оборотні активи	20799,3	27264,3	19876,9	6465	-7387,4	31,08	-27,10
2	Поточні зобов'язання	27275,1	29049,5	22101,2	1774,4	-6948,3	6,51	-23,92
3	Грошові кошти та їх еквіваленти	9170,3	9763,7	5474,3	593,4	-4289,4	6,47	-43,93
4	Дебіторська заборгованість	8414,3	12769,4	3401,6	4355,1	-9367,8	51,76	-73,36
5	Власний капітал	1623,4	4638,6	5339	3015,2	700,4	185,73	15,10
6	Довгострокові зобов'язання	0	2683,3	1610	2683,3	-1073,3	-	-40,00
7	Необоротні активи	8099,2	9107,1	9173,3	1007,9	66,2	12,44	0,73
8	Загальні пасиви	28898,5	36371,4	29050,2	7472,9	-7321,2	25,86	-20,13
9	Виручка від реалізації	47841,3	40714,7	29337,8	-7126,6	-11376,9	-14,90	-27,94
10	Кредиторська заборгованість	24475,1	29049,5	22101,2	4574,4	-6948,3	18,69	-23,92
Розраховані показники								
1	Коефіцієнт загальної ліквідності, Кзл (крит. значення =1)	0,76	0,94	0,90	0,18	-0,04	23,08	-4,18
2	Коефіцієнт термінової ліквідності, Ктл (крит. значення >0,5)	0,64	0,78	0,40	0,14	-0,38	21,35	-48,60
3	Коефіцієнт абсолютної ліквідності, Кал (крит. значення >0,2)	0,34	0,34	0,25	0,00	-0,09	-0,03	-26,31
4	Коефіцієнт фінансової автономії, Кавт (крит. значення =0,5)	0,06	0,13	0,18	0,07	0,06	127,03	44,11
5	Коефіцієнт фінансового ризику (позикових коштів), Кфр (крит. значення =1)	0,06	0,15	0,23	0,09	0,08	145,59	54,04
6	Коефіцієнт фінансової стійкості, Кфс (крит. значення =1)	16,80	6,84	4,44	-9,96	-2,40	-59,28	-35,08
7	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	5,69	3,19	8,62	-2,50	5,44	-43,92	170,50
8	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	2,35	2,37	1,33	0,03	-1,05	1,18	-44,10

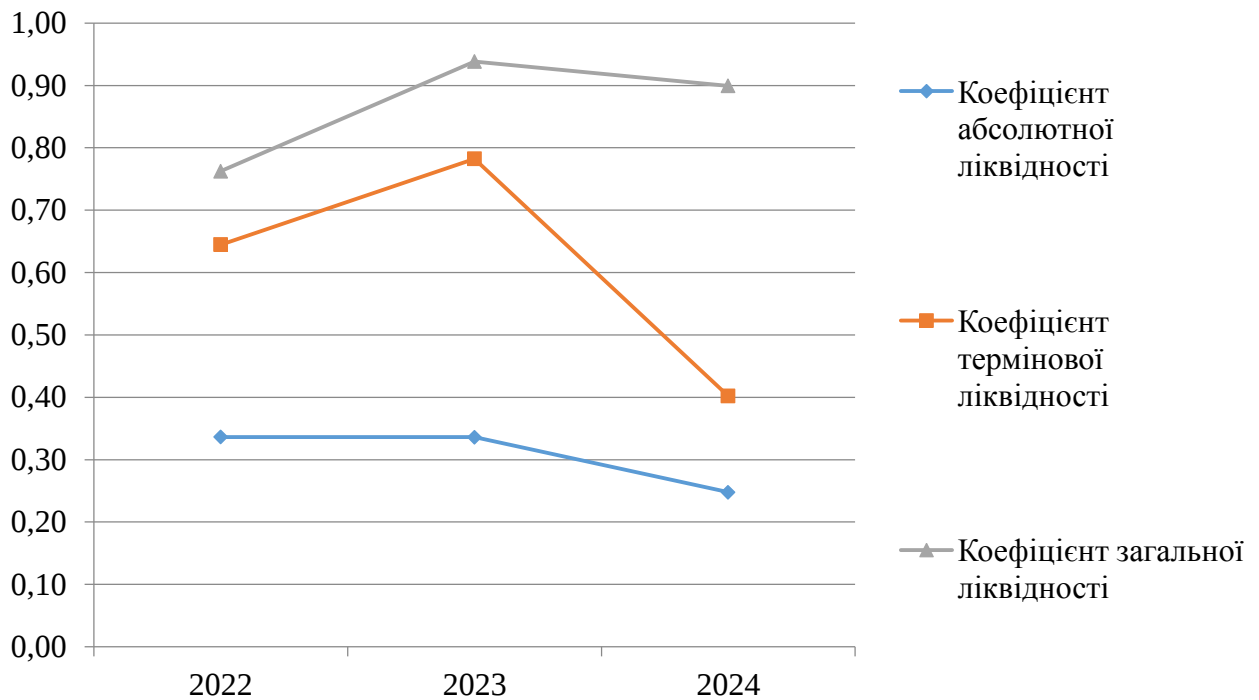

Рис. 2.11. Динаміка основних коефіцієнтів ліквідності підприємства

Коефіцієнт абсолютної ліквідності (Кал) не змінювався протягом 2022-2023 років (0,34), але у 2024 відбулося зниження на 0,09 або -26,3%. Незважаючи на відповідність нормативу ($>0,2$), зменшення рівня грошових коштів майже вдвічі в 2024 знижує здатність до миттєвого погашення зобов'язань.

Коефіцієнт фінансової автономії (Кавт) показав вражаюче зростання 0,06 у 2022 році до 0,13 у 2023 р. (на 127%), та до 0,18 у 2024 р. (на 44% відповідно). Хоча значення ще далеке від нормативного рівня 0,5, тенденція позитивна. Підприємство дещо зменшило залежність від зовнішніх джерел фінансування, збільшуючи власний капітал (рис. 2.12).

Коефіцієнт фінансового ризику (Кфр) демонструє постійний приріст – від 0,06 у 2022 році до 0,23 у 2024 році. І хоча показник залишається у межах допустимого (норма 1), зростання свідчить про збільшення навантаження з боку позикових коштів відносно власного капіталу.

Коефіцієнт фінансової стійкості (Кфс) показав постійне зменшення: у 2023 році на 59% (з 16,8 до 6,84), а у 2024 році – на 35% до 4,44. Хоча абсолютне

значення все ще перевищує критичний рівень (1), така тенденція зниження фінансової стійкості сигналізує про скорочення власного джерела покриття зобов'язань.

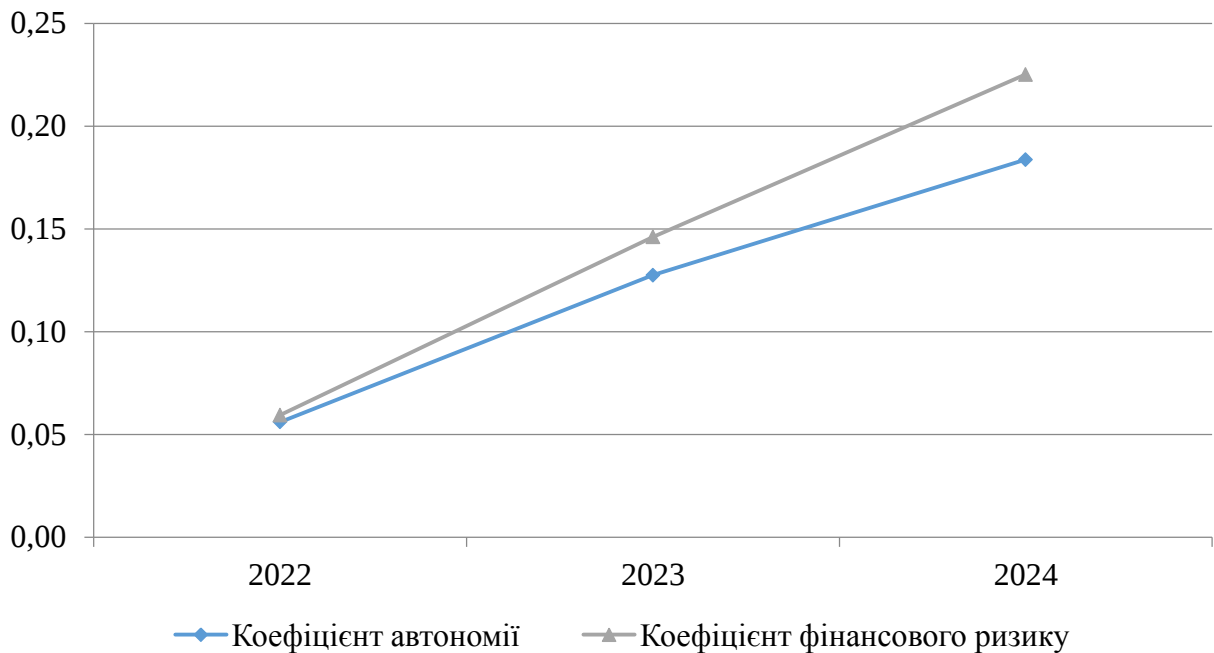

Рис. 2.12. Динаміка коефіцієнтів автономії та фінансового ризику підприємства

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості за досліджуваний період зріс з 5,69 у 2022 році до 8,62 у 2024 році. (рис. 2.13).

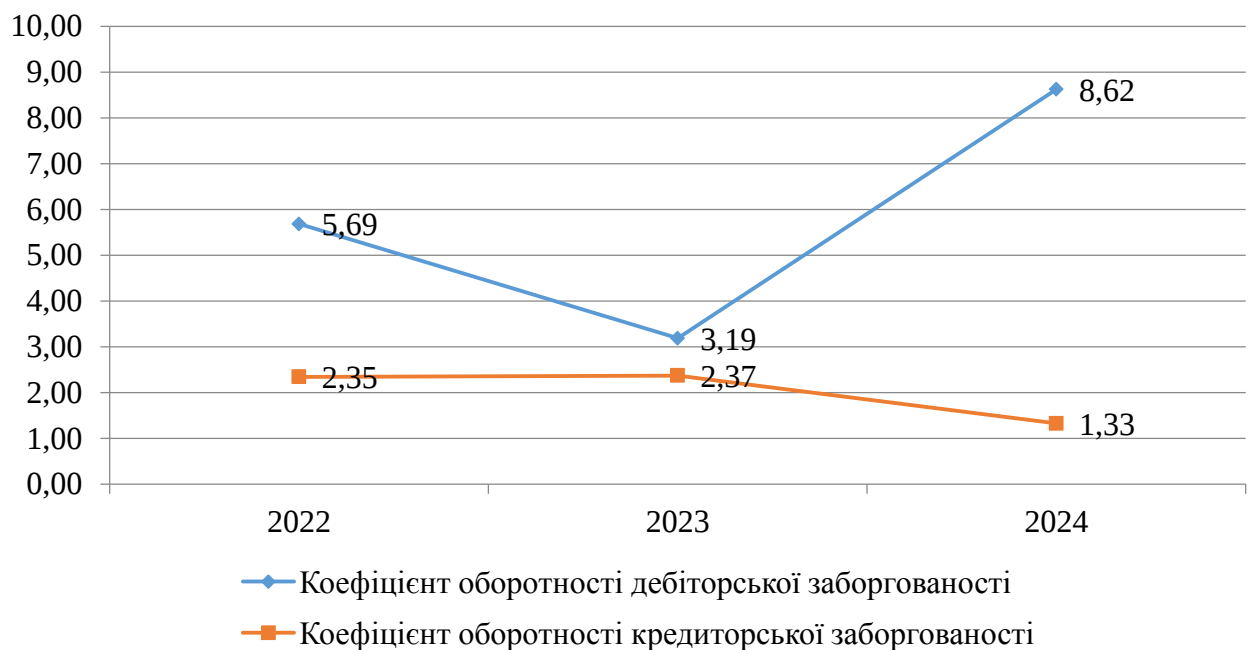

Рис. 2.13. Динаміка основних коефіцієнтів оборотності підприємства

Однак у 2023 році він зменшився майже вдвічі – до 3,19 у порівнянні із 2022 роком.

Водночас коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості мав дещо іншу тенденцію: незначне зростання у 2023 році від показника 2,35 до 2,37, і різке зниження до 1,33 у 2024 році.

Таким чином, можемо зробити висновок, що фінансовий стан ТОВ «Арт-Брук» у 2022–2024 рр. характеризується поступовим зниженням залежності від позикових ресурсів та покращенням структури капіталу, особливо у 2023. Проте в 2024 спостерігається погіршення ліквідності та зниження фінансової стійкості, що свідчить про нові ризики і потребу посилити контроль за обіговими активами та платоспроможністю.

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «АРТ-БРУК»

Ефективне функціонування сучасного підприємства вимагає не лише технічного оновлення, а й впровадження продуманої системи управління фінансами. У цьому контексті доцільним є поєднання організаційних, фінансових та виробничих заходів, спрямованих на покращення фінансової результативності ТОВ «Арт-Брук».

– По-перше, підприємству варто запровадити базові принципи управління витратами (cost control), що включає внутрішній облік витрат на ключових етапах виробництва, аналіз факторів зростання собівартості та обмеження непродуктивних витрат. Це дозволить зменшити фінансове навантаження та покращити прибутковість без зниження якості продукції.

– По-друге, актуальним є впровадження оперативного управління грошовими потоками (cash flow management), що передбачає планування й контроль надходжень і витрат, своєчасне реагування на касові розриви та ефективну взаємодію з контрагентами. Такий підхід підвищує ліквідність підприємства та дозволяє уникнути затримок у розрахунках.

– По-третє, важливим і практично орієнтованим заходом є інновація у виробництві — впровадження виготовлення тротуарної плитки з подрібненого бетону. Таке рішення базується на наявних потужностях ТОВ «Арт-Брук» (технологія вібропресування) та дозволяє:

- скоротити витрати на закупівлю первинної сировини;
- мінімізувати кількість виробничих відходів;
- сформувати позитивний екологічний імідж підприємства;
- вийти на нові цільові ринки, орієнтовані на “зелені” підходи в будівництві.

Поєднання фінансових механізмів управління та екологічно обґрунтованого виробничого рішення створює передумови для збалансованого зростання прибутковості, стабільності грошових потоків і підвищення

конкурентоспроможності підприємства в довгостроковій перспективі.

Узагальнимо інформацію про запропоновані заходи представимо на рисунку 3.1.

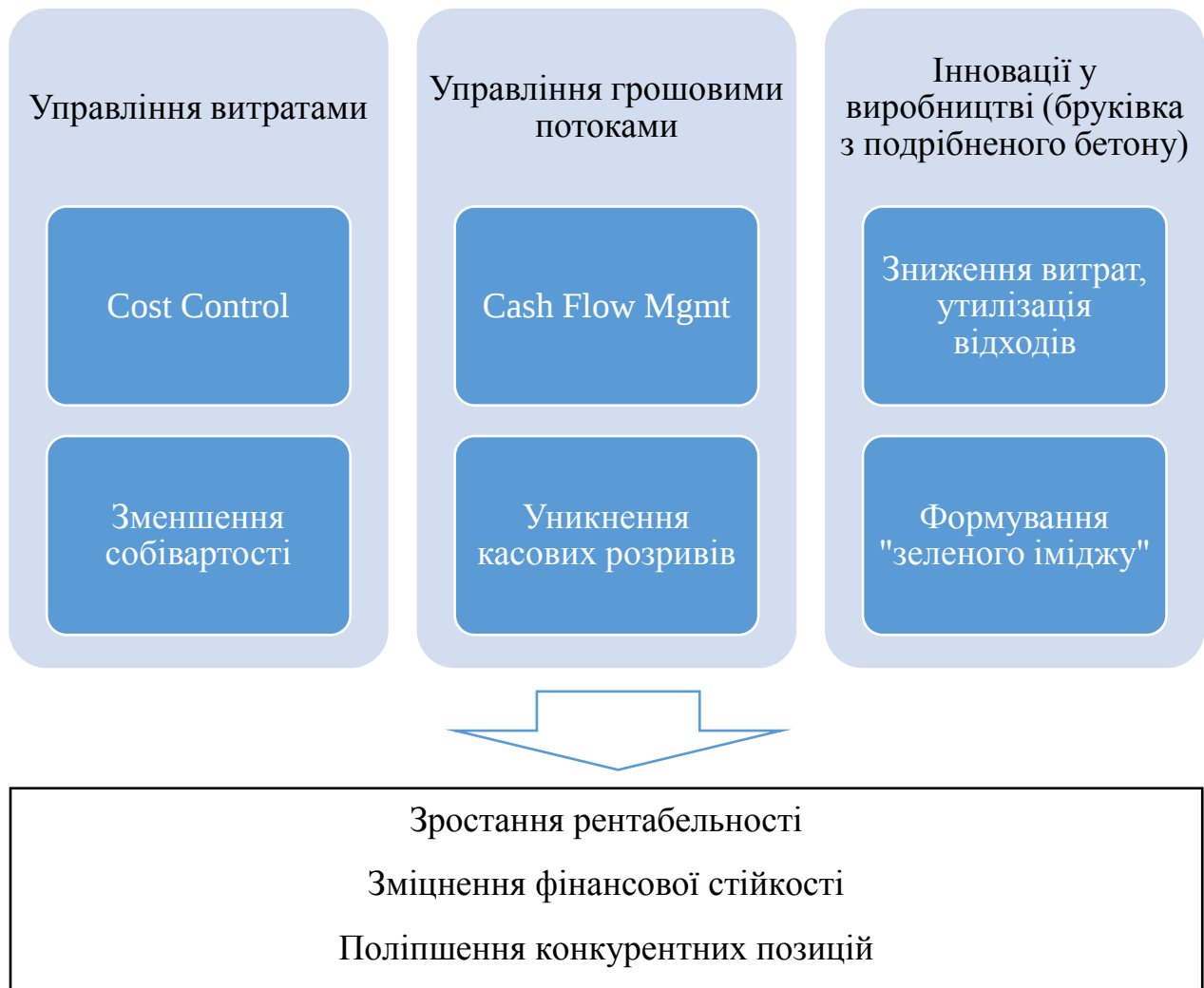

Рис. 3.1. Комплекс заходів покращення фінансової результативності

ТОВ «Арт-Брук»

Отже, щодо першого запропонованого заходу: Впровадження системи управління витратами як напрям покращення фінансових результатів.

Рациональне управління витратами є одним з ключових чинників покращення фінансових результатів підприємства в умовах зростаючої конкуренції та нестабільного ринку. У випадку ТОВ «Арт-Брук», яке здійснює виробництво тротуарної плитки за допомогою вібропресування, актуальними стають питання контролю прямих і непрямих витрат, ефективного

використання матеріальних ресурсів та запобігання перевитратам на всіх етапах виробничого циклу.

Система управління витратами передбачає запровадження комплексу організаційних та інформаційно-аналітичних рішень, зокрема:

- розподіл витрат за центрами відповідальності (виробництво, логістика, енергозабезпечення);
- впровадження обліку за статтями витрат із детальною декомпозицією (цемент, щебінь, форма, пакування тощо);
- порівняння планових і фактичних витрат з подальшим виявленням відхилень та їх причин;
- регулярне звітування керівників підрозділів про витрати, що сприятиме формуванню фінансової дисципліни.

Реалізація такого підходу не потребує кардинальної перебудови облікової системи — достатньо розробити внутрішній регламент з контролю витрат на основі Excel-шаблонів або функцій наявного бухгалтерського ПЗ. Така практика поширена серед малих та середніх підприємств у країнах Центральної Європи, зокрема в Польщі, де система Cost Control діє як основа фінансової стабільності та збереження конкурентних переваг.

Для ТОВ «Арт-Брук» це рішення дасть змогу:

1. Знизити собівартість окремих видів продукції без втрати якості.
2. Оперативно виявляти та усувати джерела неефективних витрат.
3. Підвищити фінансову прозорість для власників і потенційних інвесторів.

Друга наша пропозиція: Управління грошовими потоками як інструмент покращення фінансової стійкості підприємства.

Однією з поширених проблем для виробничих підприємств, особливо в умовах нестабільного ринку, є нестача обігових коштів та касові розриви. Це ускладнює оплату поставчань, заробітної плати та виконання зобов'язань перед контрагентами. Навіть фінансово прибуткові підприємства можуть стикатися з тимчасовою нестачею ліквідності, що негативно впливає на репутацію та

можливості розвитку.

ТОВ «Арт-Брук», як виробник із високою сезонністю попиту та специфікою виробничих циклів, також потребує чіткої координації надходжень і витрат. Саме тому впровадження системи cash flow management є важливим кроком у напрямку забезпечення фінансової стійкості.

До основних заходів такої системи належать:

1. Планування грошових потоків на тижневому або місячному горизонті з урахуванням циклічності продажів;
2. Контроль дебіторської заборгованості: встановлення чітких строків оплати, мотивація клієнтів до своєчасних розрахунків (наприклад, через знижки за передоплату);
3. Пріоритизація витрат: розподіл платежів за рівнем терміновості та впливу на виробничу діяльність;
4. Формування “подушки ліквідності” у періоди пікових продажів для забезпечення стабільності в міжсезоння.

Ці механізми дозволяють підприємству зменшити ризик касових розривів; своєчасно виконувати фінансові зобов'язання; підвищити кредитоспроможність підприємства у випадку залучення додаткового фінансування.

У міжнародній практиці (особливо в країнах Балтії, Чехії, Нідерландах) подібні системи навіть у невеликих компаніях реалізуються за допомогою Excel-моделей або доступного програмного забезпечення (наприклад, Wave, Zoho Books), що забезпечує гнучкий моніторинг руху коштів без необхідності повної автоматизації обліку.

Для ТОВ «Арт-Брук» така система допоможе утримувати фінансовий контроль у складні періоди, планувати інвестиції більш зважено й підвищити операційну стабільність загалом.

Щодо третьої складової представленої схеми 3.1., а саме: Інновації у виробництві (бруківка з подрібненого бетону).

З урахуванням сучасних екологічних трендів, підвищеної вартості

сировини та потреби в ресурс ефективному виробництві, перспективним напрямом розвитку ТОВ «Арт-Брук» є використання подрібненого бетонного бою для виготовлення тротуарної плитки (бруківки). Таке рішення дозволяє одночасно досягти кількох цілей:

1. Зменшити собівартість продукції завдяки повторному використанню вторинної сировини;
2. Мінімізувати виробничі відходи, зокрема непридатні до реалізації бетонні елементи (дефектна продукція, обрізки, залишки після демонтажу форм);
3. Зменшити екологічне навантаження на регіон та покращити екологічний імідж підприємства;
4. Розширити номенклатуру плитки еколінійки («зелена бруківка») для приватних клієнтів та об'єктів благоустрою з акцентом на “зелене будівництво”;
5. Вийти на нові ринкові ніші, де цінується економічна альтернатива традиційній плитці, збереження архітектурного стилю та використання локальної сировини.

ТОВ «Арт-Брук» уже має досвід у виробництві бруківки методом вібропресування, що дає технічну можливість інтегрувати подрібнений бетон у сировинну суміш без істотної модернізації обладнання. Також наявність відходів бетонної продукції та можливість їх системного сортування і подрібнення забезпечує внутрішню сировинну автономію.

Усе це створює передумови для розробки екологічно орієнтованої програми модернізації, яка без потреби у великих інвестиціях сприятиме підвищенню фінансової ефективності діяльності підприємства, зміцненню його позицій на регіональному ринку та формуванню позитивного соціального іміджу.

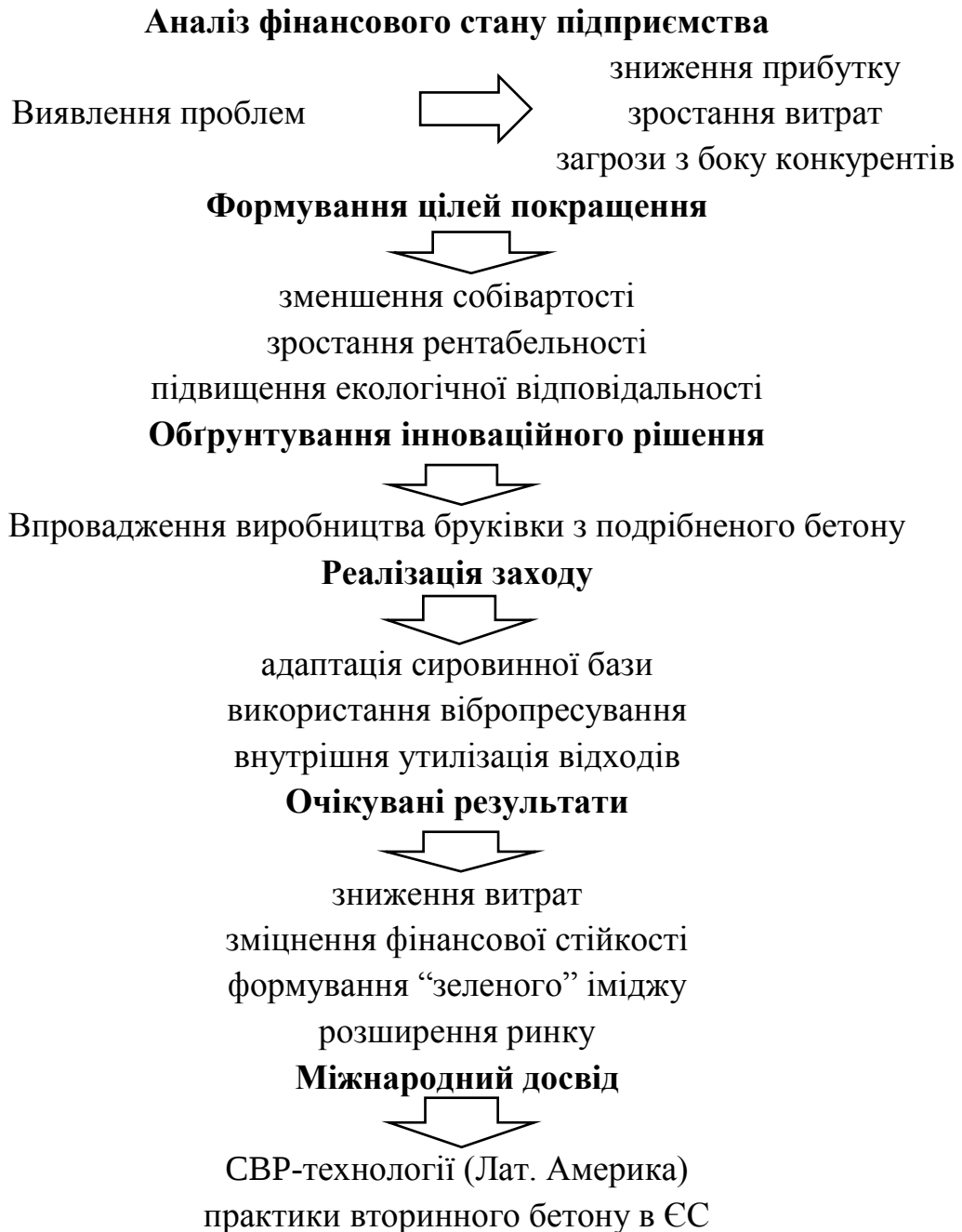

Рис. 3.2. Схема реалізації стратегічного заходу виробництва бруківки з подрібненого бетону

Запропонована схема відображає логіку впровадження інноваційного заходу на підприємстві, спрямованого на покращення фінансових результатів. Вона охоплює ключові етапи - від виявлення внутрішніх викликів до очікуваних ефектів від реалізації ініціативи. Особливістю цього підходу є врахування наявних виробничих потужностей ТОВ «Арт-Брук», зокрема

технології вібропресування, що дозволяє інтегрувати нові рішення без суттєвих капіталовкладень.

Одним із перспективних напрямів є використання подрібненого бетону для виготовлення тротуарної плитки, що відповідає сучасним тенденціям ресурсоефективності та екологізації виробництва. Такий підхід дозволяє зменшити собівартість продукції, мінімізувати відходи та сформувати позитивний імідж підприємства як соціально відповідального виробника.

Варто зазначити, що міжнародний досвід підтверджує ефективність подібних рішень. Зокрема, у країнах Латинської Америки (Колумбія, Бразилія, Аргентина) активно впроваджується технологія Concrete Block Paving (CBP), яка передбачає адаптацію бетонної плитки до місцевих умов із використанням вторинної сировини. Успішність таких проєктів значною мірою залежала від ініціативи самих підприємств та підтримки з боку муніципалітетів, які заохочували використання екологічно чистих матеріалів у міському благоустрої.

Таким чином, запропонований захід не лише відповідає внутрішнім потребам підприємства, а й узгоджується з глобальними практиками сталого розвитку. Його реалізація дозволить ТОВ «Арт-Брук» не лише покращити фінансові показники, а й зміцнити конкурентні позиції на ринку.

Підведемо загальний висновок щодо запропонованих заходах – для забезпечення сталого зростання та покращення фінансової результативності ТОВ «Арт-Брук» доцільним є реалізація комплексного підходу, що об'єднує три взаємопов'язані напрями:

- Удосконалення системи управління витратами (cost control): передбачає аналіз, деталізацію та контроль виробничих витрат із поділом за центрами відповідальності, що дозволяє зменшити собівартість продукції.
- Запровадження системи управління грошовими потоками (cash flow management): дозволяє підприємству уникати касових розривів, підвищити платоспроможність та забезпечити стійкість обігових коштів.
- Впровадження інноваційного виробничого рішення – виготовлення

бруківки з подрібненого бетону: забезпечує економію сировини, мінімізацію відходів, покращення екологічного іміджу та відкриває нові ринкові ніші.

Взаємодія цих заходів формує фінансово збалансовану модель розвитку, яка не вимагає великих капіталовкладень, проте дозволяє досягти стратегічних цілей підприємства - підвищити прибутковість, зміцнити конкурентні позиції та забезпечити довгострокову стабільність.

ВИСНОВКИ

У межах проведеного дослідження було здійснено всебічний аналіз фінансових результатів діяльності ТОВ «Арт-Брук», що дозволило дати комплексну оцінку ефективності підприємства та визначити реальні шляхи покращення його фінансової результативності.

Теоретична частина дала змогу систематизувати наукові підходи до трактування сутності фінансового результату підприємства, уточнити його класифікацію та взаємозв'язок з іншими ключовими показниками – рентабельністю, ліквідністю, оборотністю та структурою витрат. Підкреслено роль фінансового результату як головного критерію ефективності управлінських рішень і стійкості підприємства в умовах економічної нестабільності.

У другому розділі кваліфікаційної роботи було проведено глибокий структурно-динамічний та факторний аналіз фінансових результатів ТОВ «Арт-Брук» за період 2022–2024 років. Серед основних висновків аналізу:

1. Доходи підприємства демонстрували тенденцію до зниження: виручка зменшилась на 38,7% за два роки, що зумовлено зменшенням обсягів реалізації, впливом зовнішньоекономічної ситуації та зниженням платоспроможного попиту.

2. Структура доходів свідчить про майже повну залежність підприємства від реалізації основної продукції — частка виручки у загальних доходах сягала 97%, а частка інших операційних доходів у 2024 році знизилася до 2,7%, що свідчить про недостатню диверсифікацію джерел прибутку.

3. Аналіз витрат виявив активну тенденцію до їх скорочення, зокрема собівартості – на 23% у 2023 та на 25% у 2024 роках, проте з одночасним різким зростанням інших операційних витрат у 2023 році (майже в 3,8 рази), що свідчить про потенційні одноразові чи непередбачувані витрати.

4. Фінансові результати мали коливальний характер: після різкого зростання валового та чистого прибутку у 2023 році (на 336%), у 2024 році

прибуток знизився майже на 77%. Разом з тим, рентабельність продажів у 2024 році досягла найвищого за три роки рівня – 4,59%, що свідчить про покращення витратної політики.

5. Активи підприємства в структурі були представлені переважно оборотними активами (більше 68% у 2024 році), проте спостерігається зростання частки необоротних активів, що вказує на оновлення або розширення основних засобів. Значні коливання дебіторської заборгованості та обігових коштів впливають на фінансову гнучкість підприємства.

6. Пасиви підприємства демонструють позитивну динаміку зміцнення фінансової незалежності – частка власного капіталу зросла з 5,6% у 2022 році до 18,4% у 2024 році. Поточні зобов'язання залишаються основним джерелом фінансування, проте простежується поступове скорочення позикового навантаження.

7. Прогнозний аналіз свідчить про потенційне зростання основних показників доходності у 2025 році: очікується зростання чистого прибутку в 4,8 рази, покращення рентабельності, зменшення рівня витрат на одиницю продукції, що підтверджує ефективність вжитих управлінських кроків.

8. Аналіз ліквідності балансу підприємства виявив, що баланс не є абсолютно ліквідним в жодному році із досліджуваного періоду, оскільки з нерівностей $A1 > П1$, $A2 > П2$, $A3 > П3$, $A4 < П4$ не виконується впродовж досліджуваного періоду перша – $A1 > П1$ та четверта $A4 < П4$, тобто підприємство не здатне перекрити швидкими активами короткострокові зобов'язання підприємства, також постійні пасиви менші за величину активів, що важко реалізуються.

9. Аналіз фінансового стану ТОВ «Арт-Брук» у 2022–2024 рр. характеризується поступовим зниженням залежності від позикових ресурсів та покращенням структури капіталу, особливо у 2023. Проте в 2024 спостерігається погіршення ліквідності та зниження фінансової стійкості, що свідчить про нові ризики і потребу посилити контроль за обіговими активами та платоспроможністю.

У третьому розділі кваліфікаційної роботи обгрунтовано три взаємопов'язані напрями покращення фінансових результатів підприємства:

1. Удосконалення внутрішнього обліку витрат через систему Cost Control.
2. Впровадження оперативного управління грошовими потоками (Cash flow management).
3. Запуск нової лінії екологічного виробництва — бруківка з подрібненого бетону.

Запропоновані заходи не лише враховують сучасні фінансові інструменти управління, а й орієнтовані на міжнародні практики сталого виробництва. Їх реалізація сприятиме зростанню прибутковості, фінансовій стабільності та конкурентоспроможності ТОВ «Арт-Брук» у довгостроковій перспективі.

\

Список використаних джерел

1. Архіпов Н. М. Види ефективності операційної діяльності підприємства торгівлі // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2018. – № 18, ч. 1. – С. 21–26.
2. Баланс та звіт про фінансові результати ТОВ «Арт-Брук» за 2022 р.
3. Баланс та звіт про фінансові результати ТОВ «Арт-Брук» за 2023 р.
4. Баланс та звіт про фінансові результати ТОВ «Арт-Брук» за 2024 р.

ДОДАТКИ

Дата звіту6/24/2025

Дата редагування---

Документ прийнятий

Звіт подібності

метадані

Назва організації

National University of Water and Environmental Engineering

Заголовок

BR Yarmus Analiz ta shliakhy pokrashchennia finansovyykh rezultativ pidpriemstva.docx

Автор

Науковий керівник / Експерт

Ярмусь Богдан МиколайовичЯрмусь Богдан Миколайович

Підрозділ

National University of Water and Environmental Engineering

Обсяг знайдених подібностей

20.56%

20.56%

КП 1

25

Довжина фрази для коефіцієнта подібності 2

4.34%

4.34%

КЦ

11968

Кількість слів

89370

Кількість символів

Тривога

У цьому розділі ви знайдете інформацію щодо текстових спотворень. Ці спотворення в тексті можуть говорити про МОЖЛИВІ маніпуляції в тексті. Спотворення в тексті можуть мати навмисний характер, але частіше характер технічних помилок при конвертації документа та його збереженні, тому ми рекомендуємо вам підходити до аналізу цього модуля відповідально. У разі виникнення запитань, просимо звертатися до нашої служби підтримки.

Заміна букв		6
Інтервали		0
Мікропробіли		10
Білі знаки		0
Парафрази (SmartMarks)		132

Подібності за списком джерел

Нижче наведений список джерел. В цьому списку є джерела із різних баз даних. Копір тексту означає в якому джерелі він був знайдений. Ці джерела і значення Коефіцієнту Подібності не відображають прямого плагіату. Необхідно відкрити кожне джерело і проаналізувати зміст і правильність оформлення джерела.

10 найдовших фраз

Копір тексту

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	НАЗВА ТА АДРЕСА ДЖЕРЕЛА URL (НАЗВА БАЗИ)	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
1	https://revolution.allbest.ru/finance/00938755_0.html	132 1.10 %
2	http://dspace.onu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/17370/1/%D0%9F%D1%96%D1%81%D0%BA%D1%83%D0%BD%D0%90%D0%92%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0%D0%20%D1%81%D1%83%D1%82%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C.pdf	127 1.06 %
3	https://revolution.allbest.ru/finance/00938755_0.html	61 0.51 %